

Màster en Innovació en Didàctiques Específiques

TREBALL DE FINAL DE MÀSTER

**Estudi de nou casos entorn de les estratègies
d'ensenyament-aprenentatge de l'accentuació a
l'Educació Primària**

DOCUMENTS ANNEXOS

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya

Vic, setembre de 2018

Taula de continguts

Textos d'una àrea no lingüística realitzats pels alumnes.....	6
- Text realitzat per AH.....	6
- Text realitzat per ER.....	8
- Text realitzat per GL.....	9
- Text realitzat per MS.....	11
- Text realitzat per MT.....	12
- Text realitzat per OR.....	14
- Text realitzat per PT.....	15
- Text realitzat per TC.....	17
- Text realitzat per TM.....	19
Dictats de paraules realitzats pels alumnes.....	20
- Dictat realitzat per AH.....	20
- Dictat realitzat per ER.....	21
- Dictat realitzat per GL.....	22
- Dictat realitzat per MS.....	23
- Dictat realitzat per MT.....	24
- Dictat realitzat per OR.....	25
- Dictat realitzat per PT.....	26
- Dictat realitzat per TC.....	27
- Dictat realitzat per TM.....	28
Transcripció de l'entrevista a la mestra de llengua catalana de 6è A; Pilar Fàbregas.....	29
Transcripcions d'entrevistes als alumnes.....	47
- Entrevista a AH.....	47
- Entrevista a ER.....	52
- Entrevista a GL.....	55
- Entrevista a MS.....	58

- Entrevista a MT	66
- Entrevista a OR	74
- Entrevista a PT	79
- Entrevista a TC	87
- Entrevista a TM	90

Textos d'una àrea no lingüística realitzats pels alumnes

- Text realitzat per AH

Dimarts 21 de març de 2017

SORTIDA A LA COLÒNIA BORGONYÀ

- El dia 16-3-2017 vam anar a visitar la colònia Borgonyà els de 6è. Vam agafar el autobús i vam anar cap a la colònia, quan vam arribar a la colònia vam esmorzar i després varem jugar 1/4 d'hora allà.

Després ens van cridar per dir-nos que començava la explicació, ens van separar la classe A i la B, ens van començar a explicar coses de la fàbrica, a la classe A ens va tocar la Teresa. Vam veure el netejareixes, les màquines de vapor, el riu Ter i la xemeneia, ens ho va explicar molt bé i vaig aprendre moltes coses de la colònia. I per acabar la visita varem anar a les cases de Borgonyà, que eren petites amb la cuina, el dormitori, el tabaco i un petit pati al darrere, ens van deixar entrar en una de les cases.

Vam anar al camp de futbol a jugar 5 min i després ens va venir a buscar l'autobús per anar a dinar a Manlleu. Quan vam arribar ens van assentar a unes cadires i taules, i vam començar a dinar, quan vam acabar de dinar ens van deixar jugar 5 min i després vam anar al museu del Ter, que estava allà mateix.

Allà ens ho va explicar com si fos una fàbrica, el noi que ens ho va explicar anava disfressat de pagès i es deia Kimet, va fer funcionar les màquines de cotó per fer fil, i la màquina més divertida va ser la turbina que funcionava amb aigua, després ens va ficar 3 videos amb un projector. I quan varem acabar la visita al museu del Ter varem anar a jugar al Ter, era com una platja d'herba que

no hi havia mar hi havia el Ter però no era perillós perquè
era molt poc fondares molt divertit anar-hi i el dia et
passarà volant de lo bè que t'ho passaràs.

23/38

6/10

- Text realitzat per ER

VISITA A COLÒNIA BORGONYÀ
I MANLLEU

El dijous 16 de març els nens i nenes de 6è vam anar a visitar la Colònia Borgonyà. Quan vam arribar vam esmorzar. Després van venir dos guies, un noi i una noia. La classe de l'A vam anar amb la noia: la Teresa. Ella ens va explicar tot el funcionament que antigament tenia la fàbrica, després vam anar a veure els reixes i vam veure com funcionaven. Següentment vam entrar on hi havia el carbó. Al terra hi havia reixes i en alguns ens feia una mica de por. Vam sortir d'allà i vam anar al sector de les cases. Vam visitar el carrer Escòcia i vam poder entrar a una casa. Seguidament vam anar al teatre, era un lloc fred, gran i hi havia taules de pim pom. Vam passejar una estona per allà i després vam anar al camp de futbol. Vam estar una estona allà i vam anar a agafar l'autobús per anar a Manlleu.

Un cop vam arribar vam dinar, tots teníem molta gana. Quan vam acabar vam anar a jugar al costat del riu Ter. Els nens es van posar a saltar-lo i no queien. Després s'hi van afegir algunes nenes. Van quedar tots ben enfangats. Després vam entrar al museu del tor on hi havia un actor que ens ho va explicar tot fent teatre així va ser més divertit. Mentres ens explicava coses anava dient "brillo brillo que això és una fàbrica".

Quan vam acabar la visita vàrem anar a jugar una estona i després vam marxar.

Va ser una excursió bastant divertida i ens ho vam passar be'!

- Text realitzat per GL

SORTIDA A LA COLÒNIA DE BORGONYÀ

Els nens de 6è vam anar a la Colònia de Borgonyà i després al Museu del Ter. Hi vam anar el dijous 16 de març. Vam arribar a la Colònia a les 10h del matí, vam esmorzar i després vam anar a fer la visita, amb una noia que ens ho explicava, la Teresa. Els d'una classe i els de l'altre, vam entrar per separats a la fàbrica, per no acumular tanta gent.

Primer de tot, vam anar a veure el netejareixes, seguidament varem anar a les calderes, a les calderes, el terra era com unes reixes que es veien abaix, a tots els nens de la classe ens va agradar molt, i també ens feia una mica respecte. Quan vàrem acabar vam anar a veure el poble. Primer vam veure on estava l'economat, i després les cases dels obrers i la casa de l'administrador. Ens van deixar entrar a la casa d'un treballador, la casa era idèntica a les altres: només feia un pis, 2 dormitoris, 1 cuina, 1 pati, 1 lavabo i 1 mini menjador.

Quan vam acabar de veure les cases, el teatre-casino i l'antiga escola Bressol, vam anar al camp de futbol. Allà hi havia el camp de gespa natural, i al costat, un camp de futbol i un de bàsquet de pariment, com el de l'escola. Seguidament vam caminar cap on ens esperava el bus, i vam marxar cap al Museu del Ter, a Manlleu.

Quan vam arribar a Manlleu, vam dinar al costat del riu Ter. Quan vam acabar de dinar, ens van deixar anar a jugar a l'embarcador. Ho va ser molt guai! Saltavem d'una banda del riu a l'altre, era un riuet petit que passava per allà. Allà va caure al riu i vam riure molt! Ens ho vam passar molt bé.

Quan es va acabar l'hora de jugar, vam entrar al museu, allà ens farien una visita teatralitzada. La visita teatralitzada, era que un home disressat deia que era un fantasma que treballava a la fàbrica feia 200 anys.

Em va agradar molt la visita teatralitzada i també anar a la Colònia de Borgonya, vaig aprendre molt i em va semblar molt interessant. M'ho vaig passar molt bé, la visita teatralitzada era més ràpida i guai, però la de la Colònia també em va agradar molt com ho explicava aquella dona. Hi va haver poca estona per jugar però la que hi va haver va ser molt divertida. En resum, m'ho vaig passar genial!

32/33

96/100

- Text realitzat per MS

DIPTOTIS LI VE IING cel cot;

Sortida a Borgonyà-
Museu del Ter

El dia 16 de març vam anar totes les dos classes de 6è a Borgonyà, a fer una excursió a la fàbrica Fabro & Coats,

Després de 15 minuts anant amb autobús vam arribar, allà ens vam menjar l'esmorzar. Al cap de 15 minuts menjant esmorçant va venir una dona gran que es deia Teresa. La Teresa va ser qui ens va explicar com anava la fàbrica, que hi havia al poble, que feien... Ens ho va explicar molt bé, ella que possiblement es va fer molt passat.

Després vam anar cap a Manlleu a veure el museu del Ter. El primer que vam fer va ser dinar, quan havíem acabat de dinar ens van deixar uns minuts per jugar.

Després al museu del Ter, ens van fer una obra teatralitzada que a mi em va agradar molt perquè només deia "brillo brillo que així és una fàbrica" i tots els nen ho anaven repetint. El que em va agradar més de l'excursió va ser veure l'aigua ~~cap~~ fer força i fer anar totes les màquines, ja per acabar ens van ficar un video de una nena petita que de tan petita la van fer treballar a la fàbrica, era un video que em va fer una mica de pena.

Després vam agafar l'autobús per tornar al cole.

- Text realitzat per MT

Dimarts, 23 de març del 2011

Sortida a la Colònia Borgonyà

El dijous 16 de març vam anar a la Colònia Borgonyà. Eren 43 persones, 6è A i 6è B, vam marxar del centre a 3/4 de 9 vam agafar l'autobus i vam marxar cap a Borgonyà, al cap allà, vam esmorzar, cadascun al seu entrepar, després van venir els monitors es deien Teresa i Pere, nosaltres 6è A ens va tocar la Teresa i els del 6è B en Pere, Ens van ensenyar el netajareixes, la seva funció era Netejar l'aigua perquè entres neta. Tot seguit vam anar al poble vam veure: l'economat, el teatre, casinu, i les cases dels obres, que vam poder entrar amb una te 4 habitacions, la de les ~~menes~~ nens, la dels pares, cuina i un pati al sudera amb el lavava i tambo vam veure la casa del brassol, ara l'us és de casal d'avis, tot seguit vam anar al camp de futbol no vam poder entrar perquè no i dexen sino xafaríem herba,
Vam agafar l'autobus i vam anar cap a ^{Manlleu} ~~Manlleu~~ vam dinar al costat del ter i ja vam entrar al Museu del Ter, allà ens van fer una visita teatralitzada, era un fantasma que es deia Quimet i que havia treballat a la fàbrica, ens va ensenyar tot el museu i per últim vam fer anar les maquines amb la ~~força~~ força de l'aigua.

Ami personalment em va agradar més la visita al Museu del ter perquè en Quimet nava dient coses divertides i a l'hora apreníem coses, encanvi amb la Teresa, ja va ser divertit però es feia una mica pesat.

Peró va ser divertit.

12/28

4,2/10

- Text realitzat per OR

Visita a la colònia Borgonya

El dia 16 de març a les 8:30 vam anar a l'escola per fer les proves cançons, després a les 9:45 les dues classes de 6è vam entrar a l'autobus i cada nen es va triar la parella que havia triat i vam anar a Borgonya quan vam arribar vam esmorzar i després ens vam separar 6èA; 6èB la nostra classe, 6èA, ens va tocar de monitor una noia que es diu Teresa. Primer va explicar-nos com va començar la colònia, va començar sent de un escola després es va associar amb una companyia catalana que es deia Fabra, també ens va explicar que es la colònia del ter que tractaran més bé als treballadors. Després vam veure el canal per on passa el riu que hi havia unes reixes, i just quan estarem allà vam veure el neteixa reixes que són uns braços mècanics que neteixen la reixa perquè la Turbina no s'encallís. Quan ja vam veure el canal vam anar a veure les carroneres i després els carrers on vam poder entrar en una de les cases, les cases tenen dues habitacions i una de matrimoni, una cuina, un menjador, un lavabo; un pati. Després vam anar al camp de futbol on ens vam ajuntar amb 6èB i ens va venir a buscar l'autobus, vam anar cap a manlleu.

Quan vam arribar ens vam ficar en unes taules que hi havia allà, vam dinar i vam jugar una estona. Quan tothom ja havia dinat vam anar al museu del ter on vam tenir una visita teatritzada vam fer una volta per el museu i un de les ~~am~~ coses que em va agradar més va ser que vam engegar la turbina del museu. Després vam anar a jugar i aprox a les 3:30 vam anar cap a l'escola.

- Text realitzat per PT

21-3-71

SORTIDA A BORGONYA

Al 16 de març vam anar em una sortida, de 2/4 de 9 a les 9:45; ~~3/4~~ vam estar fent les Probes Cangur, després vam pujar a l'autobús per arribar a-ollà vam tardar 1/4 h primer vam esmorzar a un lloc on hi havia una torra ~~ona~~ que era una xemanella, un cop vam acabar una dona ~~que~~ és deia Teresa, ens va ensenyar moltes coses una de les que més amb van quedar va ser el nateigar reixes, just en aquell moment va anar i ho vaig poder veure, després ens va explicar a dins un lloc que el carbo de que en feien ~~serà~~ un cop fet anar, tot lo que ens van explicar es va fer una mica passat, després vam anar amb autobús a dinar a Mantlev, on hi havia un lloc que s'entavem, jo vaig caure però també ni han d'altres. Vam anar al museu del fer, un home des de dal de un vidre ens mirava i va dir que ara veixava ens va ensenya com sonava la sirena que feien anar cada dia perquè la gent anes a veure per no arribar tant vam anar a veure com anava tot, va obri

Una comporta i va girar una turbina despres
anava tot lo de dins, ho va fer anar una mica
les que anaven tambè ~~ess~~ va donar una
mica de llana, era molt toba, un cop va
acaba vaig anar a mirar un video que
feien, un cop va acaba vaig anar un altre vegada
a gon aviam anat avans, vam tornar a cole
a les 4:00.

5/14

3,5/10

- Text realitzat per TC

Dimarts, 21 de març del 2017

SORTIDA A LA COLÒNIA BARGONYÀ

El dijous 16 de març vàrem anar d'excursió a la Colònia Bargonyà. Hi vàrem anar tots els alumnes de 6è, concretament 43 alumnes.

Primer de tot, ens vàrem dividir en dos grups, 6è A i 6è B. Els de 6è B tenien un guia que es deia Pere, i nosaltres, els de 6è A teníem una guia que es deia Teresa. Seguidament, la Teresa, ens va explicar que els propietaris de la fàbrica eren els "Coats", que eren escocesos, però més endavant es van associar amb els Fabra. Per això va passar a ser Fabra & Coats. Després vàrem anar a fer una visita a la fàbrica i ella ens va ensenyar el metegareixer que serveix per impedir que la lenticia de l'aigua espatlli la tulleina. També ens va ensenyar les calderes. Va ser molt divertit perquè hi vàrem poder entrar. Al cap d'una estona vàrem anar a visitar les cases. Totes eren molt maques perquè eren d'estil escocès. Vam poder entrar en una casa dels obrers. Era molt petita però molt maca. Seguidament vàrem entrar al teatre-casino i ens va explicar que abans era un lloc d'elaborja i que ara serveix per fer obrers de teatre. Després vam anar a veure el canal. Després vàrem anar al camp de futbol i ens va explicar que van ser els primers en tenir un equip de futbol. Quan vàrem acabar de la visita, vam pujar a l'autobus i vam anar cap a Manlleu. Allà vàrem dinar i més tard vam poder anar al riu i vàrem poder jugar. A cap d'una estona vam entrar al museu del Ter i ens van fer una visita teatralitzada explicant com era la vida a la fàbrica. Va ser molt emocionant perquè vam poder

obrir les comportes i veure com funcionaven les màquines.
Quan vam acabar la visita vàrem mirar un vídeo de la
vida a la fàbrica.

Em va agradar molt la visita, perquè vaig aprendre
moltes coses. Ja recomano anar tant a la Colònia Bergeya
com al museu del Ter.

44 / 45

9,7/10

- Text realitzat per TM

Colònia Borgonyà

21-3-2017

-Hola,

Som la classe de 6è A, el dijous 16 de març del 2017
vem anar a Borgonyà. De jureb a Borgonyà vem
estar 20 minuts.

Quant vem arribar lo primer que vem fer va ser
esmorzar, despres quant vem acabar ens va bindre una
noia que es deia Teresa que ens va explicar moltes
coses de les Fabriques.

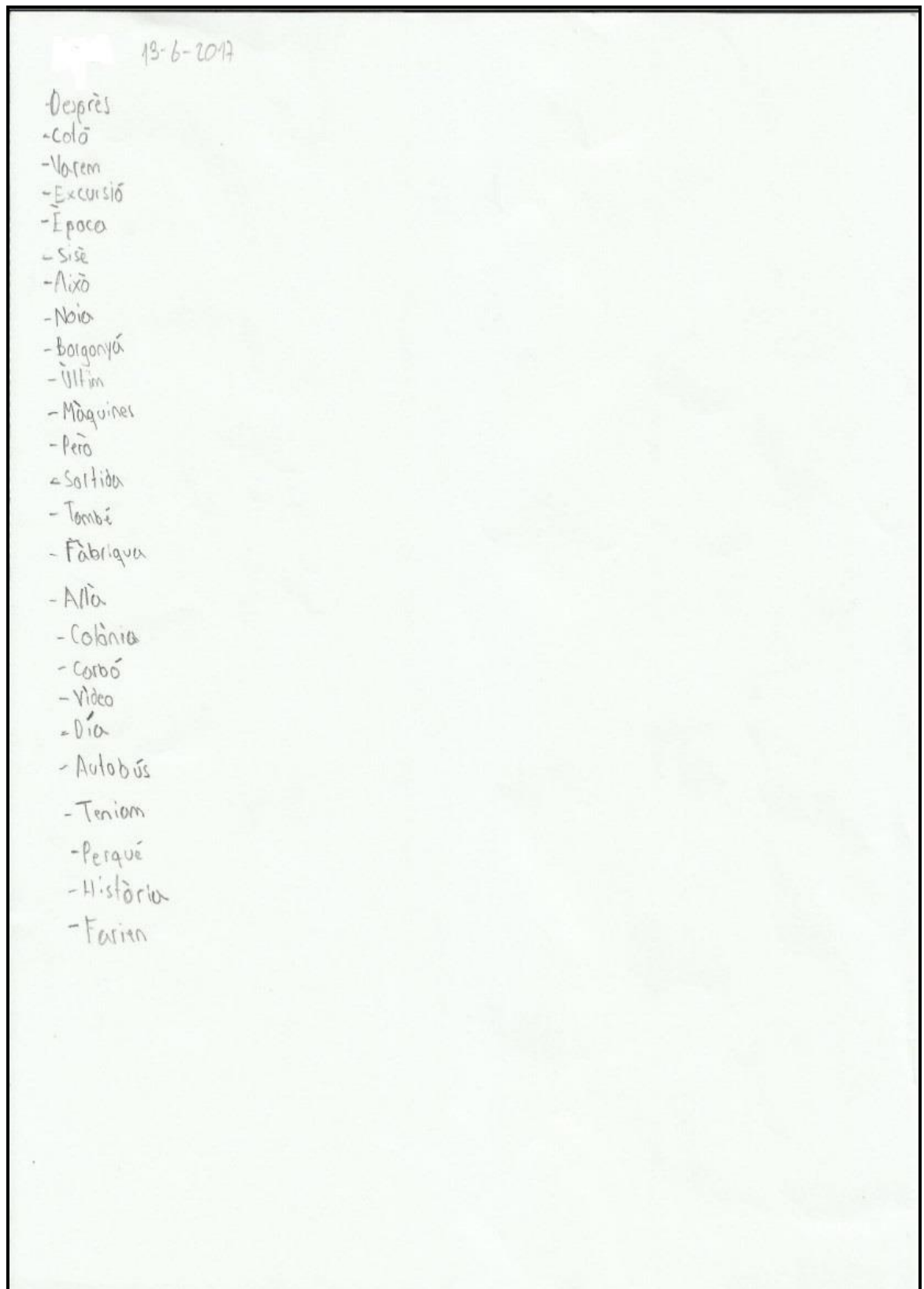
Despres vem anar a Manlleu a dinar. Quant vem aca-
var, vem anar a un museu de Manlleu que es diu "EL
MUSEU DEL TER" Alla i abia un noi que es feia
passar per un noi que sabia mort... resumint era un
Fantasma, ell es va explicar tambe moltes coses de
les Fabriques de textil.

La visita de Borgonyà em va agrada molt i
vaig aprendre moltes coses, i la visita tambe em va
agradar molt.

Fi

Dictats de paraules realitzats pels alumnes

- Dictat realitzat per AH

- Dictat realitzat per ER

13/06/2017

DICTAT

Després	Noia	Fàbrica	Tenim
Coto	Bergonya	Allà	Perquè
Varem	Últim	Colònia	Història
Excursió	Maquines	Carbó	Ferren
Època	Però	Vídeo	
Sisè	Sortida	Dia	
Això	També	Autobús	

- Dictat realitzat per GL

Dimarts, 13 de juny del 2017

ORTOGRAFIA

Després

Coto

Vàrem

Excursió

Època

Sisè

Això

Noia

Borgonya

Últim

Màquines

Però

Sortida

També

fàbrica

Allà

Colònia

Carbó

Vídeo

Dia

Autobús

Tenim

Perquè

Història

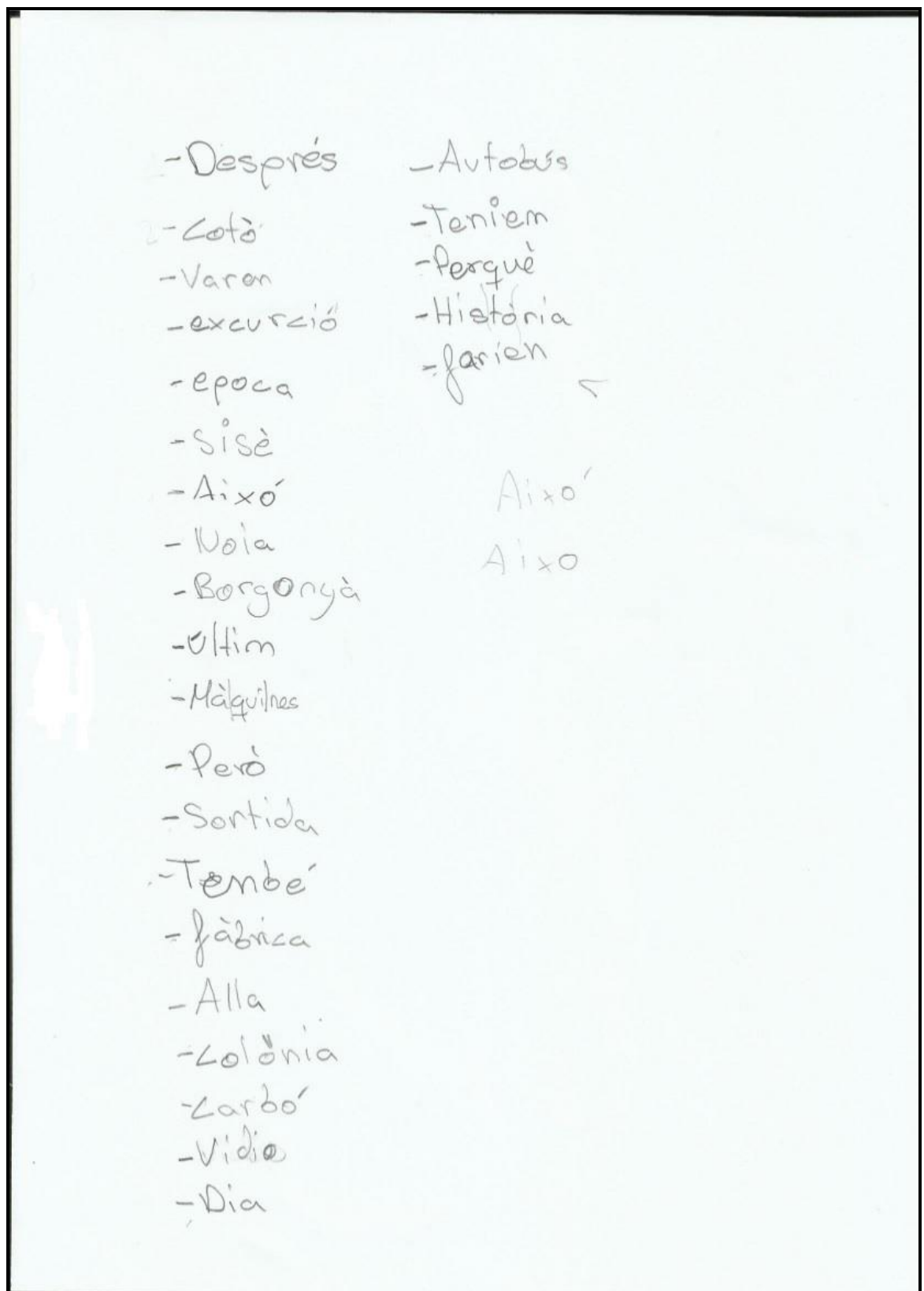
farien

- Dictat realitzat per MS

13/6/17

després , cuts , varem , excursió , època ;
Sisé , això , noia , borgonya , ultim
màquines , però , sortida , també
fàbrica , allà , colònia , carbó ,
video , dia , autobús , teniem , perquè ,
història , ferien

- Dictat realitzat per MT

- Dictat realitzat per OR

Dijous 7 de Juny del 2019

Després
culo
vaper
excursió
època
risc
això
noia
Bergonya
últim
maguinis
però
sortida
també
fàbrica
Allà
coloma
scrubs
video
dia
Autobus
teniam
perquè
història
gerien

col·lo·nija

gal·lir·ka

- Dictat realitzat per PT

13/6/17

Dictat 25 paraules

Després	això	sortida
Cotó	noia	tambè
Vàrem	borgonyan	fabrica
Excursió	últim	alta
Època	Màquines	colònia
Sisè	però	colònia carbó
Vidiò	perquè	
dia	historia	
altobús	feriam	his-to-ria
teniam		

el-tem

plana

Và-rem

Mà-qui-nes

al-to-bús

farién

fa-ri-en

- Dictat realitzat per TC

DIMARTS, 13 DE JUNY DEL 2017

• DESPRÉS

• LOTÓ

• VÀREN

• EXCURSIÓ

• ÈPOCA

• SISE

• AIXÒ

• NOIA

• BORGONYÀ

• ÚLTIM

• MÀQUINES

• PERÒ

• SORTIDA

• TAMBÉ

• FÀBRICA

• ALLÀ

• COLÒNIA

• CARBÓ

• VÍDEO

• DIA

• AUTOBÚS

• TENIEM

• PERQUÈ

• HISTÒRIA

• FARIEN

- Dictat realitzat per TM

13-6-2017

Ortografia

Despres

Cutó

Varem

Excursio

Epoca

Sisè

Això

Noia

~~Ala~~

Borgonya

Ultim

Maquines

pero

Surtida

també

Fabrica

Alla

Colonia

Corro

Bidno

Dia

Alubus

Tenim

per què

Istoria

Farrem

Transcripció de l'entrevista a la mestra de llengua catalana de 6è A; Pilar Fàbregas

Entrevista a Pilar Fàbregas, realitzada el dimecres 22 de juny de 2016

Entrevistadora: Va...

Pilar Fàbregas: Val

E: Doncs les primeres (preguntes), referents a les concepcions que tens tu sobre l'ensenyament de l'ortografia. Com vas viure l'ortografia en el moment de la teva escolarització? Això t'ha influenciat en la teva pràctica educativa?

PF: A veure, jo, *cla*, fa molts anys que vaig anar a col·legi (riu), i en aquella època ho fèiem tot en castellà i pràcticament, jo, el que recordo diguéssim de l'estudi de la llengua és ortografia. Vull dir que ens feien, no sé si un dictat cada dia o així, i estava com molt malt vist que se t'escapessin faltes d'ortografia en castellà, i llavors jo em sembla que la majoria de nenes, anàvem a l'escola de monges, no en fèiem (de faltes), i *bueno*, ho trobava molt avorrit. Jo suposo que sí que m'ha influenciat perquè jo he anant passant diferents èpoques, no, al principi de fer de mestra pensava "l'ortografia no compta per res", "deixem-ho estar...", perquè suposo que en tenia molt mala experiència.

Després quan vaig començar a treballar aquí a Les Escoles de Gurb, que era una escola rural, fèiem grups flexibles, grups flexibles que anaven de primer fins a sisè, i els nens anaven barrejats, i llavors els posàvem per nivells homogenis en funció de diferents conceptes, i els primers deu minuts, cada dia, fèiem càlcul mental, després es canviaven i fèiem un dictat cada dia. Jo el que veia era que el dictat anava bé per les faltes, perquè evidentment quan més vegades veus escrit una paraula, més possibilitats tens de fer-ho bé, però també anava molt bé doncs per adquirir vocabulari, també treballàvem una mica la sintaxi, vull dir que penso que, en fi, anava bé. Vull dir que *bueno*, he anat canviant. I ara no fem grups flexibles perquè l'escola ha crescut molt, i..., i *bueno*, penso que continua sent important, però ho treballem mes a dins de totes les àrees.

E: Val. Dons la segona, que *bueno*, ja me l'has contestat una mica eh, quina és la importància que dónes a l'ortografia dins de l'ensenyament de la llengua catalana?

PF: Clar... Jo penso que sí que en té... que en té, perquè a més de treballar l'ortografia ajuda a centrar molts altres aspectes, i el que suposo que s'hauria de fer però és realment difícil és que... de donar importància en totes les àrees. Però també penso que la importància... allò punitiva no, doncs allò de... de si fem medi i fas faltes d'ortografia, baixa medi, no. A mi em sembla que si fem un exercici de medi i un nen

veig que fa moltes faltes d'ortografia, doncs el que hauria de fer, que suposo que a més a més a l'àrea de català, o inclús a l'àrea de medi, donar-li més importància. Jo el que també veig és que hi ha nens als que l'ortografia els costa molt quan són petits, no sé si és una qüestió de creixement o de maduresa, i quan van sent més grans o quan son grans, després doncs, funciona millor, vull dir que no fan tantes faltes.

E: Val. Com creus que s'aprèn, l'ortografia?

PF: Noi, doncs és difícil, eh, perquè jo veig que hi ha dos tipus de nens, hi ha nens, i jo he estat a P5 o primer, al principi de l'aprenentatge de la lectoescriptura, hi ha nens, sobretot nenes, que quan comencen a llegir o, i a escriure, no fan cap falta, o amb prou feines faran mai cap falta d'ortografia, no sé si perquè tenen molta memòria fotogràfica, si perquè... no em fan mai cap. En canvi la canalla que des de petits comencen a no fixar les paraules ben escrites són nens que tarden anys a escriure bé. I penso que... suposo que els hem d'oferir quantes més possibilitats de veure paraules ben escrites, de llegir molt i de donar-hi importància, sense fer-los-hi agafar molta mania a l'ortografia, suposo que això és el que va bé.

E fa soroll

E: Perdona eh, és que tinc al·lèrgia.

PF: No, fes, fes.

E es sona

E: Quines dificultats creus que presenta?

PF: *Bueno*, una mica el que deia abans. De veritat que no ho sé gaire, perquè la canalla que fan poques faltes, fer dictats doncs, segurament... serveix per poc, però una mica sí, no, perquè van aprenent l'escriptura de les paraules més difícils i els reptes que presenta, car, i els nanos que els hi costa... doncs no posar-s'hi gaire nerviós i anar fent, jo veig.

E: Val, doncs ara començarem amb les de...

PF: Val

E: Com ho heu organitzat aquí al centre. Teniu els continguts d'ortografia seqüenciats al llarg de l'etapa de primària?

PF: Mira, nosaltres fem servir llibres de text, i llavors el que fem és una revisió dels llibres de text perquè més o menys segueixin... em... segueixin també una mateixa estructura que als nens els va més bé. Però llavors amb això sí que, els continguts és una cosa, però amb l'avaluació és molt... a partir d'aquests continguts és molt complexa i molt complicada, perquè els nens que amb prou feines fan faltes

d'ortografia perquè sembla que gairebé ho tinguin de naixement, em... clar, sempre a aquests nens l'ortografia els avalua molt bé, i als altres nans que els hi costa... costa molt, costa molt realment avaluar el progrés, però *bueno*. No... no ho tenim gaire...

E: Eh, *bueno*...

PF: Com els altres... com els hem seqüenciat doncs a partir de les programacions, de les unitats didàctiques, em... mira, abans que fèiem grups flexibles sí que ho teníem molt clar i teníem nomenes, que van... em sembla que teníem que van des del grup A, fins al grup H, és a dir, hi havia molts grups, i era per nivells de dificultat, i llavors un nen, feia poques faltes d'ortografia al grup que anava, passava immediatament a l'altre grup flexible, i així anaven passant, i així, d'aquesta manera, sí que ens vam adonar, hi havia nens de segon que no feien ni una falta d'ortografia i podien anar amb nens de cinquè i sisè, i nens de sisè que anaven amb la majoria de nens de segon o tercer. Eren nens que a les altres matèries bé eren prou intel·ligents, vull dir que... sembla que hi ha d'haver un component... no genètic però gairebé suposo de fixar-s'hi... i unes altres històries.

E: Val. Llavors... em... els criteris amb els que us baseu ara, una mica... bé, suposo que...

PF: Són els dels llibres, eh... I no ser gaire estrictes, la veritat. És a dir, si un nen fa gaires faltes d'ortografia però expressa les idees amb claredat, no ajunta paraules i té un discurs oral prou entenedor, em... a veure, en l'ortografia, no és el que vagi millor, doncs, a veure... cap problema.

E: Em... Mireu que hi hagi una continuïtat, és a dir, cada any no ensenyar la mateixa norma; i progressió, cada any una més complicat?

PF: Sí, sí, en un principi sí. Fem servir unes etiquetes, no sé si les has vist a la classe, que ara ja no hi són...

E: No...

PF: Ja te les ensenyaré, sí de cas, i llavors, per exemple, jo que sé, tenim el nivell més baix, el número de la "v" baixa i la "b" alta, doncs... ara no recordo quina més era, només treballarien per exemple el passat, no, l'imperfecte; quan són més grans ja tindrien l'imperfecte, la "m" davant la b i la n davant la "v" baixa, és a dir, és progressiu, el "bra", "bre", "bri", "bro", "bru", el... vull dir que...

E: Nivells de dificultats, no?

PF: Sí, nivells de dificultat.

E: Val. Doncs aquests nivells com els...

PF: Ah, t'explico una cosa, també. Vam veure... vam fer un curs de memòria visual. Perquè vam veure que d'alguna manera o altra, els mestres, eh, van fer un curs de memòria visual, el que havia de fallar en molts nens, que és que no hi ha manera de que... de que escriguin la majoria de paraules bé, o de paraules que per ells són molt comunes, que les han vist escrites doncs multitud de vegades i encara ho fan malament, ens va semblar que el que els hi faltava era la memòria visual. I llavors, a cicle mitjà, a tercer, fan molta pràctica amb memòria visual. Però això fa tres o quatre anys que ho fem, però encara no hem pogut saber si va bé o no, perquè clar, cada any els nens són molt diferents, no, i a cada curs hi ha bastants nens que tenen dislèxia i això fa treure unes conclusions com una mica errònies o esbiaixades o que no saps com... a veure què. Però de totes maneres si que vàrem fixar la memòria visual.

E: Doncs... els continguts aquestes de les etiquetes de nivell, això com ho heu seqüenciat?

PF: Ho vam seqüenciar del més fàcil fins al més difícil, diguéssim. Això ho tenim tot fet, vull dir que si vols t'ho puc passar.

E: Val. I això ho teniu a cada curs, o...

PF: Aquests dictats els tenim, els podem... te'ls puc passar perfectament.

E: Doncs sí, sí, sí, sí...

PF: Tant els que fem a català com en castellà, en principi les etiquetes en català són grogues, en castellà blaves. Hi ha mestres que les tenen penjades totes a la classe, n'hi ha que només pengen una mica la norma que aquella setmanes fixen... Llavors, aquí, a cicle superior els donem al principi de curs un recordatori de totes les normes... En fi...

E: És que n'hi ha moltes...

PF: Els que per si mai dubten, davant una paraula, doncs que la busquin al diccionari, que l'escriguin a l'ordinador... Treballem, també, a partir de cinquè l'ortografia amb l'ordinador, en el sentit que quan ells escriuen i l'ordinador els hi dona un error, han de, amb el botó de la dreta, han de mirar totes les paraules que... que els hi ha donat, perquè si no ells posen la primera que els hi han donat i es queden tan amples...

E riu

PF: I aquesta reflexió els costa, eh... Vaig que la memòria visual aquí és molt important, perquè a vegades com més rumien, després...

E: Ai, abans que me'n oblidis. El llibre de text, quin teniu?

PF: Mira, en tenim un de molt vell (riu), perquè el que pretenem, com que fem un curs, és no fer servir llibre de text, i llavors en tenim un que no és ni per competències

bàsiques, és de l'editorial... ara te la dic, espera...

E: Val, no, no, si ja m'ho diràs després...

PF: Val.

E: És que llavors em despistaré.

PF: Val.

E: Val, em... relacionant l'ortografia amb l'ensenyament d'altres continguts lingüístics, com sintaxi, o...

PF: Sí, això... per exemple, nosaltres considerem que és molt important que la tutora, sobretot a cicle superior, faci llengua catalana perquè per exemple, treballant el medi, clar, treballant el medi que moltes vegades s'han d'explicar experiències, experiments, dir la seva opinió... doncs primer el que fem és treballar-ho a l'expressió oral, perquè si un nen no parla bé és difícil que escrigui bé, a no ser que tingui molta vergonya, que de vegades també passa, doncs remarcar molt l'expressió oral. Després, sempre que fem un text, apuntem, doncs, les parts que ha de tenir el text, les idees més importants, i després, moltes vegades, fem un glossari, que a vegades es fa bé, amb ordinador, o... i d'altres vegades només recordem, doncs "oïta, recordeu avui les paraules que hem de fixar, que hem d'escriure bé", doncs per exemple de qualsevol tema doncs és aquesta, aquesta, aquesta i aquesta. S'escriuen a la pissarra, es parla entre tots una mica com funciona. Però, a pesar de tot això, cada vegada hi ha nens que a la que escriuen estan així emocionats i aquestes paraules ja se'ls hi passen per alt.

E: Es despisten, i...

PF: Sí, però sí que... s'intenta fer. I després el que hem vist aquest any, perquè tot i que tenim llibre no el seguim gaire, és que els nens realment aprenen ortografia escrivint, escrivint per alguna cosa, no, em... aquell dia que vas venir tu, que escrivíem una carta d'agraïment, doncs es clar, quan hem d'escriure una carta d'agraïment, que ha de sortir als *blogs* i no se què, segur, segur que s'ho miren, i que s'hi fixen, i que, que ho demanen, si més no.

E: Val. Llavors, em... bé, això amb la comprensió escrita, també ja..

PF: Sí, eh, amb la comprensió escrita i lectora també. Aquest any, cada any fem llegir, vull dir, els nens tenen una estona a la setmana de lectura, tant en català com en castellà i sempre poden triar el llibre que llegeixen. El tenim a classe, ens el diuen, i llavors els mestres aprofitem per fer-los venir a llegir, aprofitem, no, i així mirem a veure com llegeixen, la velocitat lectora, i a més a més comprovem que tinguin un llibre que l'entenguin, perquè a vegades hi ha nens que agafen llibres i llavors, uf, res

s'entén.

E riu

PF: I... però de totes maneres en llegim un d'obligat de català i castellà, només un, però el que sí procurem és que sigui un llibre ben escrit i que treballi molt molt i molt la llengua. Però ben treballada. Per exemple, aquest any, n'hem llegit un que es diu *De l'embolic treu-ne profit*, no sé si...que és un llibre que bé, que ens agrada molt, que treballa molt les frases fetes, hi surt molt vocabulari... i a més a més també fa un joc de paraules no, entre en Robert, el protagonista es diu Robert, té un gos que es diu Rubert, escrit amb "o", escrit amb "u"... vull dir que va jugant amb les paraules, i... hem de procurar (per la llengua, es sobre entén)... bé, amb tot i això ja ho veuràs que no està gaire bé res, eh...

E: Amb algun altre contingut, que ho relacioneu, d'alguna altra... bé, això sí que ja m'ho has comentat...

PF: És que es relaciona amb tot el que es pot, eh... Vull dir que...

E: Fent incisos, no...

PF: Sí, sí, sí...

E: Heu agafat idees d'algun autor o pedagog que hagi fet recerca...

PF: Recerca... No, jo em sembla que no... Saps que passa, que *bueno*, quan estudies, sembla que els mestres tenim molt tems de, de dedicar-nos a tot, però és que no, no tens temps de res. No, no... *bueno*, d'aquest noi de la memòria visual... d'aquest sí.

E: En Gabarró, eh, em sembla que es diu?

PF: D'en Gabarró, sí. Clar, i... clar, les coses en una escola es van fent pòsum, no, durant el temps es va anant... clar, suposo que sí, però ara no me'n recordo.

Les dues mouen la gravadora de lloc, E comprova si segueix en funcionament,

PF: Grava, sí?

E: Que no s'hagi parat a mig...

PF: No...!

E: Em... val. Per l'ensenyament aprenentatge de l'ortografia partiu de la distinció entre els casos regulats amb una regla, és a dir, els que es poden predir, i els que s'han de memoritzar?

PF: Mira, sí, és a dir... Comencem per les regles, però jo el que veig és que la memòria hi compta molt, eh. És a dir, al final acabem, ja t'ho ensenyaré, amb les regles més

generals, i després amb les paraules... amb les excepcions. Ara, els nens que s'han de fixar amb les regles és molt difícil que escriguin bé, veig. El que és molt important és haver... haver vist les paraules escrites moltíssimes vegades, i després quan han madurat més, després diuen "ah! aquella paraula va així perquè s'escriu, ai perquè segueix aquesta norma". Jo pel que he vist en la majoria de gent, però *bueno*.

E: Per no haver de pensar cada vegada, *aviam* aquella, quina regla...

PF: No, això no es pensa, eh, perquè ni els adults ho pesem.

E: No

PF: Al principi de la memòria visual fem un exercici molt divertit que diuen "demana a la iaia o al pare com s'escriu"

E es sona

PF: "Com s'escriu una paraula i com ho fan per saber com s'escriu aquella paraula" i la majoria diu "és que jo la veig escrita"

E riu

E: Sí

PF: Vull dir, hi ha molts pocs adults que diguin "sí, és que braç s'escriu amb "b" perquè a darrera hi ha una... "r" ..

E: No, no... Ningú, eh, em sembla...

PF: No. El que sí que els diem molt és que quan s'ha de presentar un treball, n'hi ha pocs, eh, o quan hem de presentar un escrit pel *blog*, no hi pot haver cap falta, vull dir, que s'ho facin de la manera que vulguin. És a dir, jo penso que potser és més important, dir com aquell que... aprendre, que quan un text surt a fora, no hi pot haver cap falta.

E: Per si l'ha de llegir algú.

PF: Exacte. Costa, eh, perquè nosaltres, els mestres, també ens en deixem.

E: I tant! Em... partiu de la distinció entre l'ortografia natural i l'arbitrària per seqüenciar l'ensenyament?

PF: Sí. A cicle inicial fan això. Hm... Sí. I llavors, jo ara fa molts anys que no estic a cicle inicial, eh, però a cicle inicial, inclús, ho tenen molt seqüenciat, allò de dir, l'ortografia natural, em, un nen que escrigui amb ortografia natural, doncs, amb faltes, eh... pot arribar a tenir un excel·lent, vull dir, saps, i després quan l'agafa... sí, sí. I, per exemple, nosaltres, el que ens mirem per posar un "necessita millorar" a cicle superior és si la

natural la confonen, i moltes vegades... eh... encara a cicle superior hi ha paraules que penses, "ostres, això és de cursos molt anteriors", però costa, eh, costa molt. Ja ho veuràs

PF riu

PF: Perquè nanos bons, explicant, clar, aquest tema de medi (se n'havia parlat abans d'iniciar l'entrevista) de la reproducció és un tema que ells es senten molt seu, clar, i *bueno* han fet unes bestieses...

E: Sí?

PF i E riuen

PF: Jo hi ha controls, per exemple, de medi, que els hi marco, depèn, eh, perquè ara al final de tot ja estava cansada, eh, així de clar.

E: Llavors, als que els hi marques, han de tornar a revisar...

PF: Sí, sí.

E: És que a vegades ho marquem i...

PF: No, quan fem la correcció... No sé si m'ho demanes, eh, això de la correcció...

E: Sí, diria que... sí...

E consulta les preguntes de l'entrevista

E: Sí que ho demano, sí, però si surt, ja...

PF: Val, doncs...

E: *Bueno*. Quines normes ensenyem per inducció, és a dir, per descobriment, partint de diversos casos per mirar de treure la regla; i quins per deducció, és a dir, ensenyeu la regla i llavors fem exercicis i l'apliquem?

PF: Mira, jo això em sap greu però no ho sé, perquè, saps què em passa en a mi, que fa tres o quatre anys, tres anys, que estic a sisè... i... quan no estava a sisè fèiem grups flexibles, i llavors... amb els grups flexibles no s'ensenyava mai res per descobriment, saps, perquè anaves passant de grup i et donava la norma i després, els nens el que feien era aplicar-la.

E: Val.

PF: *Bueno*, no, però per exemple, saps què fem, per inducció? Ara penso, a cicle superior, lo de les dièresis... Els diftongs, tot això ho fem per... (descobrimet), perquè

els fem buscar la forta i la dèbil, saps... sobretot, bé, això tan és, castellà com català...

E: Sí. Perquè canviaven, no?

PF: Com?

E: Els diftongs i això, oi que eren diferents?

PF: Uf! Sí, sí, vull dir que tot això ho fem per inducció, però les altres normes a sisè no...

E: Com ho feu...?

PF: Per inducció i, per exemple, aquestes eren... espera't és que hi ha un exercici que a més a més va anar molt bé. Em... ens fèiem... fèiem buscar, de cada paraula... és a dir, primer els fèiem partir les paraules per síl·labes, a veure si tenim diftong o si no en tenien, i després aplicar les regles d'accentuació. I després, d'aquesta manera, veien ben bé les que havien d'anar amb dièresi i les que no.

E: Val.

PF: Eh, que això seria inducció, suposo.

E: Em... doneu un tractament col·lectiu o individual a l'ensenyament de l'ortografia?

PF: Em... a veure. A partir d'un tracte col·lectiu, és a dir, tenir unes normes fixades, d'estudiar, per exemple, aquí a sisè el que fem és fer dictats, molt de tant en tant, eh, fem un dictat cada tres setmanes o així.

Soroll de fons

PF: Tanco, eh...

PF tanca la porta

PF: I... Però, després, a l'hora de corregir, corregim molt diferent. Per exemple, em... hi ha textos d'altres àrees, àrees que no són de català, que només corregim, ben bé, el fons, però, els textos que diem, ara ens fixarem ben bé en l'ortografia, nosaltres els hi marquem amb un fluorescent, i marquem molt diferent a partir del nivell que tenen els nens. Clar, per exemple, un nano que té molta memòria visual que amb prou feines fa cap falta d'ortografia, ens anem a fixar amb... vull dir que aquell text quedi perfecte. Els nens que tenen moltes dificultats, em... els agafem un paper, per exemple al costat, els marquem les faltes i els hi posem "recorda: imperfectes, "-ava", davant de... "r", "b"", perquè després ells ho puguin anar trobant i les puguin anar marcant bé. De vegades amb aquests nanos que els hi costa els hi marquem i els diem "oita, ara torna a escriure aquestes paraules bé" i prou. Vull dir que el nivell, sí que la correcció es mou molt. I a l'hora de posar les notes, no sé si te les vaig ensenyar, que

és “no demostra progrés”, “progressa lentament”, “progressa adequadament” i “progressa ràpidament”, doncs un nen que a principi de curs té moltes dificultats... sí posem, té moltes dificultats d’ortografia, però si a partir d’aquell moment millora, pot arribar a tenir un “progressa adequadament” tot i fer moltes faltes, perquè progressa al seu nivell.

E: Ha progressat igualment.

PF assenteix

E: Doncs, algun exercici que diguis, fan, es corregeixen l’un a l’altre, o...

PF: Ah, sí. Moltes vegades quan fem un dictat, per exemple, primer fem el dictat i llavors ells es passen les llibretes. I després, em... el què, a mi, jo corregeixo les llibretes i només els conto les faltes que l’altre no les ha trobat, per exemple. O, de vegades, ells fan un exercici, s’ho corregeixen ells mateix amb el llibre. O, quan fan un text, primer el fan individual, o per parelles, i després l’altre l’ajuda a buscar faltes, a buscar, més que faltes, també són faltes d’estructura, de morfosintaxis, o de sintaxis, o de... i també s’ajuden a buscar-les. Que això sí que va molt bé, eh, aquesta ajuda mútua.

E: Estan més còmodes...

PF: Sí. No, i a més a més, que n’aprenen molt, perquè... clar, inclús amb nens que tenen nivells molt diferents, els hi agrada als que tenen el nivell més baix de dir “oita, aquell també s’ha descuidat aquesta falta”, no sé què...

E: Buscar faltes als altres és... divertit. En quins moments ensenyeu ortografia.

PF: En els de català, però també, ja t’ho he dit, en totes les àrees...

E: Bueno, dins l’àrea, perdona

PF: Ah, dins l’àrea de català?

E: Sí, sí, sí, sí...

PF: En quins moments...?

E: Sí, és a dir, cada setmana traiem una norma, cada...

PF: Ah, no. A sisè ja no, eh. Jo això tota l’escola és diferent, eh, però a sisè no, a sisè l’ortografia, no vull pas dir que es *dongui* per acabada eh, però... però a sisè.. no. La traiem cada tres setmanes o així fent un dictat.

E: Val

PF: I que recordem totes les normes que tenen, que surten.

Una altra mestra pica a la porta i parla amb la pilar un petit moment i PF i E parlen d'aspectes que no incumbeixen a l'entrevista.

PF: Dignes, dignes.

E: Llavors... què... a sisè teniu... els temes ja els han tocat, eh, però als altres cursos... han mirat de no repetir... o sigui que cada any es vagin repetint...

PF: Mira, les normes són... concèntriques, diguéssim. Com (paraula indesxible), saps, a P3 estudien el vermell, a P4 el vermell, a p5 el vermell... doncs fan una mica igual, saps... Són concèntriques i es van ampliant a mesura que van pujant.

E: Em... bé, aquesta ja està... Com ensenyeu ortografia, és a dir, teniu unes tècniques em...

PF: Com ensenyeu l'ortografia. A veure...

E: Ensenyeu la norma i a partir d'aquí aneu treballant, o...

PF: Clar, és que es fa de moltes maneres. Moltes vegades es diu la norma i a partir d'allà es va treballant, sobretot en cursos més baixos es tenen les paraules clau apu... escrites en un plafó, eh.. allò "hi havia, m'ha agradat..." eh...

E: Sí, tot això ho vaig veure quan estava amb la Marta de pràctiques a primer.

PF: Sí, eh, perquè és clar, són paraules que es van repetint. Llavors el que sí que veiem és que si hi ha paraules que es tenen escrites, aquestes paraules se solen fixar, però no tots els nens les fixen. Llavors si n'hi ha moltes moltes motles, encara és més difícil fixar-les. Llavors, em... de vegades els dictats els fan ells, diguéssim, i de vegades, també, a partir d'un text, han de subratllar, vull dir, s'han de fixar en paraules... jo que sé... per exemple, a cicle inicial també ho fan quan treballen la síl·laba, doncs eh... "subratllar totes les paraules que tenen dues síl·labes, que en tenen tres..." també és... comencen de petits fent-ho molts cops, això de les síl·labes, saps allò que fan... que salten. "Casa!" I salten, a partir de P4, "ca-sa", na, na. Llavors quan són més grans ho fan picant, per conèixer la tònica, és clar, el fet de conèixer la tònica serveix molt, sobretot a l'accentuació, serveix per tot. Em... A veure, què més fem...?

E: Suposo que a cada classe deuen fer... cada mestre també deu tenir els seus...

PF: Sí, no, però, està molt seqüenciat, però això la cap d'estudi t'ho diria més bé, saps, la Mercè, jo...

E: Si no, com que demà he de venir amb ella, li demano i...

PF: Sí. De totes maneres, com que aquesta escola ha crescut molt, també hem passat

de tenir-ho molt clar... quan érem pocs mestres jo veia que... cada any canviàvem mestres i era un *follon*, i per això vam fer això dels grups flexibles i ho teníem súper, súper estructurat, perquè ningú es perdés, però ara és una escola molt gran i llavors, clar, jo no sé gaire què fan els de cicle inicial, saps, però segur que s'ho tenen estructurat. Fan servir uns llibres que es diuen *Els Murrís*...

E: Ah, sí.

PF: A P5 i a primer. Vull dir, el que tenen molt lligat és de P5 a primer, perquè clar, a P5 hi ha nens que saben llegir i escriure, i hi ha nens que a primer encara els costa i hi ha nens que a segon encara els hi costa, doncs llavors, tot aquest treball de P5 fins a segon és un treball llarg i que cada nen ho ha de fer al seu aire, que...

E: Com heu... que... un cop heu practicat una regla o una norma com l'aneu treballant...

PF: Clar, és que aquí... diguéssim, quan tu treballes una norma, perquè aquella norma s'automatitzi. I perquè aquell nen, cada cop que escrigui una paraula, l'escrigui bé.

E: I com... bueno...

PF: Em... *bueno*, com ho fem, és allò de dir, per exemple, surt la paraula... "reproducció", ara que veig aquests textos, "a veure, us en recordeu eh, d'aquesta paraula... "reproducció", és una paraula com, aguda, com va, accentuada, com, tancat o obert"...

E: A la que surt una paraula, que tu dius...

PF: Sí.

E: Dius... això ho hem treballat, doncs...

PF: Sí, és anar-les repetint. Clar, és que a sisè, en un principi, ho han treballat tot. Perquè a més a més s'ha d'haver treballat tot perquè hi ha nens que a tercer no fan mai cap falta, per lo tant els hi has d'anar ensenyant excepcions i tot, i llavors aquests nens, a sisè, no en faran pràcticament mai cap.

E: Em... quins exercicis... bueno, això per arribar a l'automatització és... ja està... Corregiu totes les produccions?

PF: A nivell de llengua catalana? No. A nivell d'ortografia, eh, vols dir?

E: Sí. Sí, sí, perdona.

PF: Clar, no. Saps allò que et vaig donar...

E: Lo de les competències?

PF: Oi que et vaig donar les fotocòpies? Doncs, em... per exemple... Depèn, depèn de la categoria del text i del que nosaltres volem, corregim l'ortografia o no la corregim. El que sempre corregim, i de diferent manera, és que aquella producció s'entengui. És a dir, a nosaltres ens a sembla que un text, el que ha de tenir és un contingut, perquè l'emissor ha de rebre aquell text realment ho entengui. Llavors, moltes vegades, el que fem, és corregir-ho. És a dir, ho corregeixen amb el seu company. Diu, a veure, "jo he escrit això, s'entén? Val". El corregeixen amb els quatre a la taula. O també, de vegades, es corregeix alt, és a dir, davant de tots els nens, per exemple, jo que sé, quan hem de triar un escrit pels *blogs*, o una carta d'agraïment, o ara que hem fet els (paraula indesxifrable) de l'escola, que tots ho han fet, doncs ells ho llegeixen i després els altres fan una crítica constructiva de dir "doncs, home, has repetit moltes vegades "fer", "fer", "fer", has repetit moltes vegades que estaves content" perquè, primer, el que ens sembla que s'ha de mirar d'un text, el valor, és que tingui contingut. I després, quan allò està bé, es corregeixen totes les faltes d'ortografia o depèn de com se'n corregeixen les més importants, o fem això que cada nen, amb un principi, té aquest paperet amb el que a nosaltres ens sembla que ell s'ha d'anar fixant. I després, els nens que en fan moltíssimes...

E: El paperet és aquell que m'has dit abans que... aquell que hi ha les diferents...

PF: Sí, *bueno*, que s'escriu en funció de cada nen. I llavors, a la classe, aquest any, tinc dos nens amb dislèxia i un que té un TEL, un trastorn molt important del llenguatge, doncs amb aquests nens, ells saben que moltes vegades no els en corregeixo cap, de falta, perquè és que estaria tot, tot corregit.

E: I tampoc...

PF: I llavors, a vegades, els hi dic "mira, avui només t'he corregit les majúscules", "avui només t'he corregit -ca, -que, -qui, -co, -cu", però justet, eh, i depèn, per exemple aquest nen del TEL casi no li corregeixo mai res, però ara al pri... al final de curs ja li corregia les majúscules, els imperfectes i el verb haver. Ens vam posar d'acord amb ell, i ja sabia que li corregia això.

E: Clar, tot, tot...

PF: És molt difícil... És clar, a sisè, és molt difícil corregir-ho tot, perquè a vegades si es corregeix tot, els nens donen molta més importància al les faltes que no pas al text en general i, de fet, el que nosaltres volem, és que el text es llegeixi bé. *Bueno*, perquè... escriure, el que serveix és com a eina de comunicació, per tant ens hem de comunicar bé, però després... les faltes també. I de vegades sí que es corregeix tot i, a més a més, els hi apuntem el número... 15 faltes, 30 faltes, 45 faltes i, uf... I després, de vegades, si que d'això se'n després una nota ortogràfica, perquè ells... ho fem una poques vegades, però també és una mica com un joc, dir "Ep! Fins a 10 paraules, considero...

un notable. De 10 a 20 un bé...”

E: Llavors, als exàmens, corregiu faltes? De, de llengua o altres...

PF: Depèn, depèn. Clar, per exemple, de llengua fem molts textos i els corregim d'aquest sistema i llavors ells saben la puntuació d'ortografia. D'altres.... per exemple, els de medi, aquest no que el vaig corregir perquè ja... era l'últim i ja no podia... els de medi, em... els hi subratllem, diguéssim, les faltes que hem treballat, per exemple, en vam fer un de les comunitats d'Espanya, doncs, home, queda... d'Espanya física i política, doncs el que no s'hi valia era posar comunitats en minúscula, escriure... Sevilla malament... Ho podien escriure en català o en castellà, era igual, però... s'havia d'escriure bé, és a dir, que llavors si que els diem hi ha totes aquestes paraules, és una mica el glossari, saps, el glossari que tenim...

E: Si, ja ho has dit

PF: D'aquell tema... allò s'ha d'escriure bé. Però que consti que no els ho baixem mai punts, però sí.

E: Val.

PF: O sigui, els hi diem... Però el que sí que els hi baixem puntuació, amb aquesta de la reproducció, ja veuràs que hi ha... un 2 més un 1. Aquest 1 és una mica el nivell de llenguatge de la pregunta. L'ortografia i tot en general. I això sí que de vegades ho fem, quan hi ha una explicació... home, si allò està ben explicat, si té cap i peus, si té un començament, doncs això val també.

E: Llavors, el que surt, el que ha de sortir de la classe, això si que ho corregiu...

PF: *Bueno*, el que ha de sortir... sí.

E: *Bueno*, quan és per algú de...

PF: Sí, sí, sí... (breu pausa) Que costa molt, eh...

E: Val, això ja m'ho has contestat... (referint-se a algunes preguntes de l'entrevista)

PF: Costa molt, molt

E: Val, doncs ara ja ens centrarem en l'accentuació. Quines normes ortogràfiques, segons la vostra planificació, els alumnes han d'haver assolit en acabar l'educació primària?

PF: Uf! (riu). Totes, en general, i les excepcions més rellevants, diguéssim, més importants. Però totes, eh, pràcticament

(breu pausa)

PF: Bueno, han d'haver assolit, eh, a veure...

E: Bueno.... Idil·licament...

PF: Clar, això, en un principi seria la primària, eh... i es clar, a secundària les tornen a fer totes i tenen... empentes... i a batxillerat i... però *bueno*.

E: Val. Doncs ara ja entrem ben bé en l'accentuació. En quins cursos i moments s'ha treballat, a l'etapa de primària?

(breu pausa)

E: És a dir, en quin curs s'ensenya, es va...

PF: Ni idea, és que això no ho sé... Mira, jo... a primer i segon no ho fem mai. A partir de tercer, diguéssim. Espera't un moment. Les normes d'ortografia. Mira, es comença molt *enavall*, a P4, treballant, em... les síl·labes de les paraules, clar. Clar, treballant les síl·labes de les paraules

E: És important

PF: Sí, és important. Després es fa tot un seguiment, diguéssim, de l'ortografia natural. A P5, a P5 ja es mira si un nen té adquirit de l'escriptura a nivell sil·làbic o a nivell, em... fonètic. Saps, ho has vist mai, allò, per exemple, els fan escriure "papallona". Hi ha nens que, per exemple, escriurien "pa". Escriurien una "p". "Pa-pa-llo-na". Ho has vist mai? És que tot això és molt divertit.

E: No... Els hi fan...

PF: Els hi fan examen, diguéssim, els hi passen una prova i els hi fan escriure, em sembla, cinc paraules. "Mà". Hi ha nens que ja només escriuen "mà", doncs, sentirien la "à", senten només una síl·laba. L'altre, per exemple, "pala". Doncs hi ha nens que escriuen la "p" i la "l". Doncs aquests nens són sil·làbics, ja senten les síl·labes. En canvi hi ha nens que ja són totalment les fonètics, que ja escriurien "p-a-l-a"

E: Val.

PF: *Vale*

E: Escriure una lletra per síl·laba (E i PF a l'hora)

PF: És molt important que els nens ja escriguin síl·labes, perquè clar, això vol dir que tenen l'estructura de la paraula i per lo tant això vol dir que ja poden tirar endavant. Llavors, em, a partir ja de P3 se'ls hi fixen els noms de tots els nens de la classe, la majoria dels nens de P3 acaben escrivint el seu nom i reconeixement i podent llegir el nom tots els nens de la classe, la majoria dels nens, vull dir que es comença, l'ortografia penso que es comença molt abans, molt d'hora. Després a P4 fan això, a

P5, a primer ja et dic, hi ha una gran diferència, a nens, inclús a finals de P4 o P5 que fins i tot llegeixen i escriuen, molt bé, i llavors, em... a primer, segur que es treballa molt bé les síl·labes i l'ortografia, és a dir, els noms, totes les paraules i totes ja es donen ben escrites des de, des de sempre, i després, a tercer, sí es comença ja, les normes d'ortografia bàsiques, segur, totes, i no sé si a primer o segon, que segurament, eh, però... mira, no ho sé, ho demanes a la Mercé, no ho sé. Et diria una mentida. Abans sí que es feia, perquè fèiem els grups flexibles, però ara no ho sé.

E: Val. Això es va intro... val. Quins materials heu emprat?

PF: Mira, de tot. L'ortografia... Ah, *bueno*, espera't, l'ortografia, aquí, et faltaria lo de la memòria visual, eh, que ja ho faràs. La memòria visual hi ha uns *cartronets*, no sé si ho has vist mai, primer es comença amb uns *cartronets* que hi ha unes... fotografies o dibuixos, fotografies, *vale*, i llavors un nen primer agafa les fotografies i diu, "mira les fotografies", després li tapen, i el seu company li demana "què hi ha a les fotografies?", "quants animals hi veus?", "quins colors?", "quins no sé què?". En comptes de dues fotografies n'hi posen tres, després quatre, i van pujant, i després això es fa amb paraules.

E: Val, lo de les paraules sí, que ho havia vist, en algun...

PF: Sí, doncs, abans, anterior a això, hi ha fotografies. Es fa servir des...

E: I això es fa a partir des.. a partir de quin curs?

PF: La memòria visual, clar, ja es treballa molt, també, a infantil. Jugar a *memory*... és a dir, tot... hi ha molts jocs, molts jocs de... que es fan ja des d'infantil. La memòria visual, concretament, es fa a tercer.

E: Vale

PF: I llavors hi ha *cartronets* d'ortografia, també hi ha jocs, el tren... *bueno*, de tot, dòminos... Una mica tant...

E: Anar-ho treballant diferent...

PF: Sí

E: Vale. Em... Això. Materials concrets, bueno...

PF: Hm, materials concrets és això.

E: Vale. Quines dificultats heu vist en l'ensenyament de l'accentuació?

PF: Pf... Per exemple. Amb l'accentuació. Que hi ha nens, que tot i que des de petits es treballa la síl·laba, quan els poses davant de les normes d'accentuació i les dius "no, és que això ho has de partir per síl·labes, no sé què" es posen com molt nerviosos i son

capaços de no reconèixer ni les síl·labes, però és perquè els fem fer un esforç que suposo que en aquell moment els hi costa moltíssim, per lo tant... em... és a dir, jo penso que l'accentuació, el que és difícil amb els nens que els hi costa és la capacitat de... em... a veure, espera't. La capacitat de saber, en aquell moment, dir, quantes síl·labes té aquella paraula, mirar la norma i pensar si és aguda, si és plana o si és esdrúixola, i després, si s'ha d'accentuar, si l'accent ha de ser obert o tancat, és a dir, que tots aquests tres passos, hi ha nens que, quan se'ls hi fa com un joc ho saben fer, però quan no és un joc s'atabalen molt i no...

E: Clar, és que han de fer vàries coses per arribar a si s'ha d'...

PF: Han de fer vàries coses, vull dir que, la identificació els hi costa, però jo penso que els hi costa també perquè, com que fa molts anys que fan normes d'ortografia, ells saben perfectament que... que no... que els hi costen les normes d'ortografia i llavors es fan una pel·lícula. Vols un mocador, nena?

E: En tinc! Però... Saps que ara no els trobo?

PF: Espera...

Les dues busquen un mocador.

E: N'he dut, eh...! Ah, oïta, aquí. Els tenia sota els... ja està, ja està, merci.

PF: *Vale!*

PF riu

E: Els tenia sota els papers i, és clar, anar buscant pel *bolsa*... Merci

PF: Doncs saps, jo penso que és això. Vull dir que els anem forçant, i aquests nanos arriba un moment que... clar, perquè si un nen amb prou feines... li costa, i després veu que veu una norma i a segon veu la mateixa, i a tercer la mateixa, i sempre la mateixa, i ells se saben que no les saben, és una mica contraproductiu, però és clar, en aquests nanos bé els hi has de...

E: Bé has de fer...

PF: Bé has de fer, però jo em sembla que no ho fem gens bé, eh en general, i per això tant fracàs. Que, potser, si es deixés més *bueno*, ja en parlarem, ja ho farem, cada nen hi arriba quan pot, i no *estéssim* tant forçats, potser, aquests nens, anirien una mica més bé, però no ho sé. Clar, costa, eh!

E: Si hi hagués una resposta... clau...

PF: Sí, és clar, ja no estaríem aquí!

E: Estaríem... sí.

Les dues riuen

E: Eh... Val. En quins moments i assignatures avalueu la correcta escriptura de l'accentuació?

PF: Em, nosaltres, només en l'àrea de llengua. Hi ha escoles que ho fan molt diferent, nosaltres només en l'àrea de llengua.

Breu pausa

PF: En l'àrea de llengua i en exercicis molt concrets. Però molt concrets, eh. Perquè *primem* més que tinguin ganes d'escriure i de llegir, que no pas...

E: Això és important...

PF: De resoldre la norma

E: Doncs ja... estarà.

PF: Val. Vols que t'ensenyi això de les normes?

E: Sí, si us plau.

Es para l'enregistradora. Agraïment en privat

Transcripcions d'entrevistes als alumnes

- Entrevista a AH

Entrevista a AH, realitzada el dilluns 19 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el dimarts 13 de juny de 2017

- **Entrevistadora (E): Val doncs, estem amb AH¹. Doncs res, et faré unes quantes preguntes sobre perquè vas accentuar alguna paraula, com ho vas fer... "vale"?**

(AH assenteix amb el cap)

- **Per exemple, "cotó", està accentuada (Entrevistadora senyala la paraula). Com és, que la vas accentuar?**

- Entrevistat (AH): Perquè tenen la síl·laba forta al final de tot: "cotó"

- **E: Val. I com... totes les que tenen la síl·laba forta s'accentuen? A final de paraula?**

- AH: No.

- **E: Quines? Saps dir quines?**

- AH: "Llanes"

- **E: Les "llanes"? En català...? Com ho fas, agudes...?**

- AH: Agudes, "llanes" i esdrúixoles

- **E: Val, i aquesta seria?**

- AH: "Llana"

- **E: I quines "llanes" s'accentuen?**

(AH fa una llarga pausa)

- **E: Sabries dir-ho?**

- AH: Les que tenen la síl·laba forta a (continua pensant) al final, les que tenen una síl·laba forta al final

- **E: Val. Et sona si hi ha cap paraula que tingui la síl·laba forta al final que no s'accentuï? O les accentuem totes, totes?**

- AH: No, totes no.

- **E: Sabries... no sé, posar-me l'exemple d'alguna que no s'accentuï?**

(AH pensa)

- **E: A veure, deixa'm mirar si n'hi ha alguna per aquí (referint-se al dictat) que ens pugui servir... Van totes accentuades... I per exemple, amb carbó, et passaria el mateix?**

¹ Les nou entrevistes es van iniciar dient el nom i primer cognom de l'alumne per a conèixer-lo i oferir un tracte més personal. Als enregistraments s'ha eliminat el nom, mentre que a les transcripcions n'apareixen les inicials.

- AH: Més o menys, sí.
 - **E: El mateix, eh... Val, *allà* també... És a dir, tu sempre, si hi ha la síl·laba tònica, les accentues, diguéssim.**
 - AH: Sí.
 - **E: Val. I, per exemple, *fàbrica*, que és una mica diferent? A *viam* on està... aquí** (senyalant la paraula amb el dit). **L'has accentuat. Com és?**
 - AH: Em... és esdrúixola, s'accentua la primera... I també com que és esdrúixola, té la síl·laba forta la primera i l'accentuem.
 - **E: També s'accentuen totes, les esdrúixoles?**
 - AH: No
 - **E: No. Quines? Saps quines? Sabries diferenciar quines sí i quines no?**
 - AH: No
 - **E: No eh... cap problema. Doncs seguim! Per exemple, alguna que no hagi accentuat, com ara *farien*, perquè també té una síl·laba tònica, com ho has fet per saber que no s'accentuava, aquesta? Que està be, eh, així!**
 - AH: Perquè... *farien*... no... *fa-ri-en*. Té la *i* forta, però... (pensa).
 - **E: Pensa, pensa, no pateixis!**
 - AH: És que ara no sé que dir.
 - **E: Imagina't que ara te la torno a fer escriure. Com ho saps?**
 - AH: Com abans he estudiat, però...
 - **E: Què vols dir, que abans has estudiat?**
 - AH: Té... té una síl·laba forta, però no la té prou forta com per ficar-hi accent. *Farien*. *Fa-ri-en*. La té a la *i*, però... no...
 - **E: Hauria de sonar més forta, encara? Com per exemple "història" o *aixins*, perquè sonés mes fort, no?**
 - AH: Sí, exactament.
 - **E: Val. I, per exemple, *sortida*? On la tenim? Ai ai... (A senyala *sortida*) aquí, merci. No l'has accentuat. Per què no?**
 - AH: Perquè, també com *farien*, no...
 - **E: No és prou forta, no?**
 - AH: No.
 - **E: Quina és la tònica, m'ho sabries dir, per exemple?**
 - AH: Sí, la *i*. *Sor-ti-da*.
 - **E: Val, però no és prou forta.**
 - AH: No.
 - **E: És aguda, plana o esdrúixola?**
 - AH: És... aguda.
 - **E: La del mig.**
- (AH assenteix amb el cap)
- **E: Val. Després... tu et saps les regles d'accentuació?**

- AH: No gaire.
 - **E: No gaire. Llavors, et segueixes per això, no? Si hi ha la síl·laba tònica a un lloc o a un altre o si sona... més o menys, no?**
- (AH assenteix amb el cap)
- **E: Llavors, per saber cap a quin cantó va l'accent, dreta o esquerra, obert o tancat...?**
 - AH: Més o menys com sona. La paraula, és o menys.
 - **E: Per exemple "cotó", que l'has posat tancat...**
 - AH: Perquè per exemple... després, després! (fent entonació en la síl·laba tònica). Però "cotó" és com una mica més forta. Dius "cotó"! (fent entonació en la síl·laba tònica). I dius *després*. Una mica per això em guio, així. Per exemple dius, excursió (fent entonació a la síl·laba tònica), i dius, sisè (fent entonació a la síl·laba tònica). Perquè quan va tancat, va cap a la dreta... sona una mica més fort. *Borgonyà*, saps?
 - **E: *Borgonyà* sona fort, no?**
 - AH: Sí, *Borgonyà*! Bè, sí, més o menys. *Borgonyà*. *Màquines*. Bè, sona fort.
 - **E: Et quines segons com...**
 - AH: Bé, sí, una miqueta.
 - **E: Val. Eh... després, per exemple, fixem-nos en "història", que abans n'hem parlat. Per què l'has accentuat aquesta?**
 - AH: Perquè sona forta la o, que és his-tò-ria (fent entonació a la síl·laba tònica), que és aguda. I, com que va forta la o, "història", aquesta sí que va amb accent perquè... és bastant forta.
 - **E: Podries separar-la per síl·labes, que abans ja ho has mig fet, però marcant-ho més.**
 - AH: His-tò-ria.
 - **E: Tres, no?**
 - AH: Sí.
 - **E: His-tò-ria. I seria, després...**
 - AH: Aguda.
 - **E: Val. I les accentues sempre, si sonen fortes.**
 - AH: Més o menys, sí.
 - **E: Però clar, llavors, és difícil fer la diferència entre "farien" i "història", perquè, sí que farien potser no sona tan fort, però ostres, és una mica arriscat, no, fer-ho així?**
 - AH: Sí.
 - **E: Però te'n surts be eh! La veritat és que està... està ben accentuat (referint-se al dictat).**

(AH pensa)

- **E: Però a tu, et surt, no, això?**
 - AH: Sí.
 - **E: No, no, ja està bé. Després, hi ha algun cop que tu sàpigues que ja va *aixins* i ni penses si va accentuada o no?**
 - AH: Sí, sí.
 - **E: Amb quines t'ha passat d'aquí? Si te'n recordes, eh!**
 - AH: Amb *perquè*, amb *també*, amb *Borgonyà*, amb *sisè*, *època*...
 - **E: Amb bastantes, no?**
 - AH: Sí. *Autobús*...
 - **E: Tu ja saps com van, te les imagines, o com...?**
 - AH: Sí...
 - **E: Molt bé. I per exemple... *excursió*. On la tenim...**
 - AH: Aquí a dalt.
 - **E: Val. També l'has accentuat. Per què?**
 - AH: Perquè és esdrúixola, la última...
 - **E: Aha... esdrúixola.**
 - AH: Sí, no? No, llana!
 - **E: Molt bé. Val.**
 - AH: I perquè sona forta la *o*. *Excursió* (fent entonació a la síl·laba tònica). I també una miqueta perquè també això d'escriure-la, ja m'ho sabia molt...
 - **E: Ja et sona. T'has fixat que tant *excursió* com "*història*" tenen dues vocals juntes?**
- (A pensa)
- **E: *Veus, i, ó* (senyalant *excursió*). Dos vocals, dues vocals, hi ha.**
 - AH: Sí.
 - **E: Heu fet la diferenciació entre... com... *bueno*, els hiats i diftongs, et sona?**
 - AH: Sí, sí que em sona. Sí que ho hem fet... però no me'n recordo.
 - **E: No te'n recordes, eh... doncs ho fas per tal com més o menys sona, no?**
 - AH: Sí.
 - **E: Val. Molt bé... val, llavors, què fas en la majoria de casos, quan et donen una paraula que has d'accentuar? la recordes, apliques les regles... això que fas de...**
 - AH: Primer l'intento recordar i, si no... si no la recordo molt bé faig les síl·labes...busco la forta *i*, després depèn de com soni una mica, fico tancat o obert.
 - **E: Val. Hi ha algun cop que et fixis... saps que la Pilar té uns *cartellets* grocs a davant, sobre com accentuar? Els fas servir, a vegades?**
 - AH: No gaire.

- **E: No gaire, molt bé. Em... t'has trobat mai davant una paraula que no saps... o sigui que és una paraula que és nova, no l'has sentit mai, no saps com accentuar-la...**
- AH: Sí.
- **E: I què fas, també? Com ho fas, després?**
- AH: Intento fer les síl·labes. Intento buscar la forta... i fico obert o tancat, depèn de si sona Borgonya, o últim...
- **E: Val. Tu creus que són útils les regles d'accentuació, aquestes que té la Pilar... totes les esdrúixoles s'accentuen...**
- AH: Com?
- **E: Les regles que té la Pilar a la paret, creus que són útils per accentuar, o...**
- AH: Home, sí, una mica.
- **E: I com és que no les fas servir? No et funcionen...**
- AH: Sí, perquè ja m'ho sé, les vaig estudiar fa poc.
- **E: Te les saps?**
- AH: Una mica.
- **E: Una miqueta?**
- AH: Bé, em sé això de les esdrúixoles...

(E mou la grabadora)

- **E: Ai, et fa nosa? És que allà no sé si se sentirà perquè hi ha una mica de merder... Te la poso aquí, eh?**
- AH: Sí, sí.
- **E: Digues, digues...**
- AH: No, sí, perquè me les vaig estudiar, i bé, em se això de les agudes, les llanes i les esdrúixoles... més o menys ja m'ho sé bé i...
- **E: Val. Molt bé. Creus que és útil accentuar paraules?**
- AH: Sí, una mica.
- **E: Per què? M'ho podries dir, per què?**

(A pensa)

- AH: No ho...
- **E: És la teva opinió eh... Això sí que no és pas res que estigui (E riu) en un llibre ni res. El que diguis tu.**
- AH: No, no... Bé, perquè quan accentuem, fiquem la síl·laba forta de la paraula.
- **E: Aha.... Però si, per exemple, en aquest text o dictat no hi hagués cap accent... Penses que també estaria bé o et faltaria algo...**
- AH: No, estaria malament. Faltaria tots els accents a les paraules.
- **E: Però... per què creus que els necessitem?**
- AH: Perquè no pronunciaríem les paraules iguals.

- **E: Vale... Molt bé. I l'ortografia en general... "B" i "v", bla, bla, bla...**
- AH: Més o menys igual.
- **E: També el mateix, no? Què passaria si tothom *escribís* diferent?**
- AH: Que estaria tot malament.
- **E: Però tindria algun sentit, a l'hora que tu et llegissis el text, a part d'estar malament perquè ho està?**
- AH: No, no... Perquè quan el llegeixes... Si tu llegeixes com normal, després ho dius igual, però faltaria l'accent, que estaria malament la paraula.
- **E: Molt bé... molt bé!**

(Acomiadament i agraïment amb la gravadora parada)

- Entrevista a ER

Entrevista a ER, realitzada el dimarts 13 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el mateix dia

- **Entrevistadora (E): Doncs ara tenim la ER.**
- (ER i E riuen)
- E: Doncs bé, *bueno*, et faré unes quantes preguntes, per, *bueno*, sobre les paraules, com **les has accentuat, per què... vale?** Llavors, per exemple, si ens **fixem en "cotó", per què l'has accentuat?**
- ER: Perquè la forta està a la *o*. I l'he ficat tancat perquè sinó diria "cotó" (emfasitzant un suposat accent obert a la *o*).
- **E: Vale. I sempre accentues les fortes?**
- ER: No. O sigui jo, com que m'agrada molt llegir i hi estic molt acostumada, a... a veure les paraules escrites i, no sé, ja... les escric com les veig.
- **E: Vale. O sigui a tu, quan et diuen una paraula, la veus, primer, i després l'escris, o com...?**
- ER: *Bueno*, com que em llegeixo molts llibres, doncs veig, *bueno* surten paraules i veig com s'escriuen i després, *bueno*, ja... directament...
- **E: O sigui, te'n recordes com estaven al llibre que vas llegir, no?**
- ER: Sí.
- **E: Val. I, per exemple, amb fàbrica, el mateix, o com...?**
- ER: *Bueno*, com que és esdrúixola...
- **E: Hmm...?**
- ER: Doncs va amb accent a la *o*.
- **E: S'accentuen sempre, les esdrúixoles, o...**
- ER: Sí.

- **E: Val. Després, per exemple, si ens fixem en “farien”, no l’has accentuat. Per què? Com has decidit si anava accentuat, si calia accentuar-la o no?**
- ER: *Bueno*, és que jo sempre l’escric així...
- **E: Sí, no?**

(E i ER riuen)

- **E: Per tant, ja, no has hagut de pensar, no...**
- ER: No.
- **E: És esdrúixola, és... (continua la frase anterior)**
- ER: No.
- **E: Sabies que anava... (finalitzant la frase anterior). Vale. Per exemple, amb “faríem”? Que està... ai, no, “teníem”? El mateix?**
- ER: Sí, el mateix.
- **E: I aquestes, les sabies directe, no has hagut de...**
- ER: Clar, (quan) són paraules que no estic acostumada a veure, després sí que faig allò de esdrúixoles, planes, agudes.
- **E: Val. Si són paraules que tu ja directe saps, o les recordes, les escrius directe, i si no, sí que fas tot el procés d’esdrúixola... Val. Llavors, anem amb “història”, que és una paraula un xic més complicada. Com ho has sabut, que anava accentuada?**
- ER: Em... re...

(E riu)

- ER: És que també estic acostumada a escriure-la així, perquè la veig a molts llocs, i...
- **E: Val.**
- ER: Directament, és que ho faig sense...
- **E: Vale. I... amb *excursió*, a... on està... aquí. (senyalant la paraula amb el dit en el dictat).**

(Les dues miren la paraula)

- ER: Lo mateix.
- **E: Val. La veus, ho recordes, no? Doncs fixa’t que tant *excursió* com “història”, tenen dues vocals juntes. Les podries separar per síl·labes?**
- ER: No... his-tò-ria.
- **E: Ho posaries junt.**
- ER: Sí.
- **E: I *excursió*?**
- ER: Ex-cur-sió. Junt.
- **E: Val. Recordes separar vocals... o si ho heu fet... (referint-se a treballar-ho a classe).**

- ER: L'any passat.
 - **E: Hiats, diftongs... et sona?**
 - ER: Sí, però amb castellà.
 - **E: Ho vau fer amb castellà?**
 - ER: L'any passat.
 - **E: Amb català no ho heu fet.**
 - ER: No. *Bueno*, no ho sé, que jo recordi, no.
 - **E: Val, cap problema. Llavors, com ho saps si has de.. o sigui, com ho fas per separar la paraula?**
 - ER: *Buè*, per allò, per, què, his, tò, ria.
 - **E: Val, val val. O sigui, per cops de veu, no, diguéssim?**
 - ER: Sí.
 - **E: Molt bé. Em, després, tu has comentat que et saps les regles d'accentuació.**
 - ER: Sí.
 - **E: De memòria, no? I llavors hi ha alguns casos... *bueno*, pots... O sigui, tu et trobes ara una paraula, què fas?**
 - ER: Jo, *bueno*, les esdrúixoles ja sé que totes van accentuades, però això ho vam treballar l'any passat, i... la plana i l'aguda sí que... *buè*, ja no me'n recordo, d'aquestes.
 - **E: No les recordes. Llavors, com ho fas, quan et trobes amb una plana o aguda?**
 - ER: *Bè* és que moltes vegades no ho faig.
 - **E: No... no hi has de pensar, no, ja ho saps o...**
 - ER: No. Ja ho sé, sí.
 - **E: I, t'has trobat mai amb una paraula que no saps com accentuar, que tens el dubte de dir, ai, no la recordo i, i ara no...**
 - ER: Sí. I... *bueno*, ho faig a sort.
 - **E: Molt bé, molt bé. Em... *Vale*... *Vale*, l'última. Tu creus que és útil, l'ortografia? Que cal accentuar paraules...**
 - ER: Sí.
 - **E: Sí. Pots explicar, una mica... (E riu)**
 - ER: Sí, perquè... no sé, si fas un dictat o una redacció doncs et serveix, treus bona nota.
 - **E: I per alguna cosa més, si... Imagina't que ets una periodista i has de...**
 - ER: Si, clar, si has d'escriure un llibre... també.
 - **E: Només seria la qüestió estètica, o... també és important...**
 - ER: També és important per tu, perquè clar, si vas pel món fent faltes, no...
- (E riu)
- **E: No què?**

- ER: Que no... no sé, que no... ja ho has de saber.
- **E: Ho has de saber. Algun motiu... No sé, per què ho... ja sé que és difícil, eh, contestar aquesta pregunta, aquests per què així, però...**
- ER: Perquè, no sé, has d'estudiar, treure't una carrera i...
- **E: Ja està?**
- ER: Sí.
- **E: Molt bé!**

(Comiat i agraïment amb l'enregistradora de veu parada)

- Entrevista a GL

Entrevista a GL, realitzada el dimarts 13 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el mateix dia.

- **Entrevistadora (E): Doncs anem amb en GL. Gravarem la veu, *vale*, si no et fa res? Jo després trec els noms i tot, eh, és per saber que ets tu, a casa, i no un altre (alumne).**
(GL assenteix amb el cap)
- **E: Val. Llavors, et faré unes quantes preguntes sobre per què has accentuat les paraules i com ho fas, si?**
(GL assenteix amb el cap)
- **E: Per exemple, comencem amb "cotó". L'has accentuat. Per què?**
- GL: Perquè sona "ó".
- **E: I totes les "ó", les accentuem?**
- GL: No, però perquè també ho sé de... de... *bè*, des que vaig començar l'ortografia que ens ho corregien els mestres i des de *llavons* sé que... he tingut memòria d'accentuar les paraules.
- **E: Val, o sigui, tu saps que "cotó" va accentuada, no has de pensar si és plana...**
- GL: No, si és plana o esdrúixola, això no ho penso per què si ja ho sé, no...
- **E: Val, val, si; no cal. I... per exemple, fàbrica (posant entonació en la "a"), que la tenim aquí, també... em pots explicar com ho has fet? Com has sabut que anava accentuada, que en aquest cas hi va?**
- GL: Bàsicament perquè... ja me'n recordo i perquè sona "fà..." i només hi ha un [paraula indesxifrabla]
- **E: Val, és la forta, "fà-bri-ca"**
(GL assenteix)
- **E: Val, ja ho sabies, no?**
- GL: Sí (riu)

- **E: I com ho saps, te l'imagines aquí escrita, la veus, o recordes... com ho fas?**
- GL: Sí, és que tants cops que l'he escrit, ja... quan... quan la vaig a escriure ja sé que hi va... també... de memòria.
- **E: Val, molt bé. Em... per exemple, anem amb... "farien", que l'has accentuat. Com ho has fet... també, el mateix, o...?**
- GL: *Bueno*, amb "farien" tenia unes miques de dubtes, però...
- **E: Quins dubtes tenies?**
- GL: "farien", si anava amb accent... em... o això, però, sí, llavors he pensat una mica i... he hagut de pensar més i no... no he fet de memòria, i llavors he pensat "fa-ri-en" (posant l'entonació a la "i") i, llavors, l'hi he posat l'accent.
- **E: Has vist que era la síl·laba forta...**
- GL: Sí, "fa", no, "fa-ri-en" i llavors és la i.
- **E: Val, o sigui, l'has separat per síl·labes una mica...**
- GL: Sí, aquesta sí.
- **E: I com t'has decidit si anava... És aguda, plana o esdrúixola, aquesta, per exemple?**
- GL: Plana.
- **E: "Fa-ri-en" (posant especial entonació a la "i"). Val. I... sempre accentuem les planes?**
- (GL pensa)
- **E: O... com ho has sabut que anava la síl·laba forta accentuada**
- (GL pensa)
- **E: Tranquil, eh! Tu pensa!**
- GL: No ho sé, pel so.
- **E: Pel so, no? Val. I... si ens fixem en sortida, que és una paraula que no has accentuat... també... com ho has fet? Tenies dubtes de si anava accentuada, si no...?**
- GL: No, sortida no, perquè ja ho sabia perquè molts cops a la pissarra ens fiquen "sortida Borgonyà" i això...
- **E: Que és del text on vaig treure-ho, justament!**
- G: Val...
- **E: Val, val... Per tant, en aquest cas, no has pensat, doncs, si és plana...**
- GL: No.
- **E: No, oi... vale. I, per exemple, "història", aquesta d'aquí (senyalant la paraula "història" en el dictat de paraules), l'has accentuat, accent obert.**
- GL: De que... aquí a la classe treballem la "història" i, *bè* tenim coses allà penjades que posen "història" i... de tan veure-ho...
- **E: I, amb excursió, t'ha passat el mateix?**
- GL: Sí.

- **E: També has dit ja... pam!, va accentuada, i no has hagut ni de pensar, no, diguéssim?**
- GL: No, la majoria no, perquè ja m'ho sé.
- **E: No, no, això està bé, la veritat. Em... doncs, per exemple, amb "història", t'has fixat que... o, "farien", que és una paraula que has dit que et costava, o, amb "història", no centrem-nos. La podries separar per síl·labes, per exemple?**
- GL: "his-tò-ria".
- **E: Val, posaries la "i" i la "a", dues vocals juntes, i les posaries a la mateixa síl·laba.**
- (GL pensa)
- GL: Ah, potser no hi van.
- **E: No, no, jo t'ho demano eh, no ho sé, tu diràs.**
- (GL pensa)
- GL: No ho sé, ara ho he pensat...
- **E: Com ho decidiries, si fos un examen de separar per síl·labes, com...**
- GL: És que no sé si és "his-tò-ri-a" o "his-tò-ria".
- **E: Val. Tu recordes si us han explicat, si heu fet... separar dues vocals... et sona; hiats, diftongs...**
- GL: Sí, sí, sí... és veritat.
- **E: Però, recordes la teoria o...**
- GL: No
- **E: No, eh... Em... val. Tu, llavors, les regles d'accentuació te les saps? Allò, s'accentuen totes les esdrúixoles...**
- GL: Sí.
- **E: Les saps, no?**
- GL: Això més o menys. Sí, que va acabat en -en, -in, no...? Això no, però lo altre sí.
- **E: O sigui, saps es esdrúixoles, diguéssim?**
- GL: Bè i les... les... o sigui quan veig unes planes, primer miro que es plana i llavors... m'ho faig amb la memòria o, o com sona... per exemple, si fa "fa-ri-em" (posant l'entonació en la segona síl·laba), per exemple, això.
- **E: Val. Llavors, les regles, no et saps de memòria, allò de... doncs les agudes s'accentuen si acaben en -a, bla bla bla...**
- GL: No
- **E: No, eh... val. Em... o sigui, sempre ho fas, sempre, sempre, per la memòria... o sigui, ho recordes, no? Mai contes les síl·labes i dius, doncs oïta...**
- GL: No.
- **E: No, eh... O sigui, tu quan estàs davant una paraula, què fas, sempre?**

- GL: És que ja... vaig ràpid, quan estic en un text vaig ràpid a escriure perquè... el que t'he dit, que ja...
 - **E: Llavors, si tens dubte?**
 - GL: És com una paraula normal, com si escrigués... "casa", per exemple.
 - **E: "Casa", que saps que no, no? I si estàs amb una paraula que, no ho sé, és complicada, que no l'has vist mai? Una paraula nova, com ho fas, després?**
 - GL: O faig això, o... o hi estic un *rato*, pensant en això, o...
 - **E: Un diccionari, a vegades, a la classe, o...**
 - GL: Sí, si ens deixen agafar-lo... potser sí, però no gaires cops.
 - **E: Vale... Em... O sigui, mai recordes, mai dius, doncs *oita*, per què va accentuat, perquè és aguda... no, oi?**
 - GL: No, perquè sona "è", o...
 - **E: Val, doncs... la última. Tu creus que és important, l'ortografia, o útil? En general, eh!**
 - GL: Sí, sí.
 - **E: M'ho podries explicar una mica?**
 - GL: Però important en quin...
 - **E: O sigui, si tu fas un text, cal accentuar o diem, *oita*, és igual, ja s'entendrà.**
 - GL: Sí, és important accentuar, perquè la persona que ho llegeix llavors ho veu més clar, perquè si no, sonaria diferent.
 - **E: Hmm, val. Alguna cosa més, que hi vulguis afegir? (E riu)**
 - G: És que ara... no sé pas què dir.
 - **E: Doncs no pateixis, ja m'ha anat molt bé el que m'has explicat.**
- (Acomiadament i agraïment amb la gravadora parada.)

- Entrevista a MS

Entrevista a MS, realitzada el dilluns 19 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el dimarts 13 de juny de 2017

- **Entrevistadora (E): Val, doncs estem amb en MS, com t'he dit et faré unes quantes preguntes sobre com has accentuat, per què, com saps si va accentuat o no, *vale*? Tu em contestes amb el que tu saps i amb el que fas, d'acord?**
- MS: D'acord.
- **E: Doncs vinga. Fixem-nos, per exemple, amb "cotó". Per... Com ho... Per què no l'has accentuat? Com ho saps, que no va accentuada?**
- MS: *Buè*, és perquè hi ha planes, agudes i esdrúixoles, i depèn de amb què acabin, s'han d'accentuar o no.
- **E: Val. Llavors, aquesta, per exemple...**

- MS: Em... aquesta... és... és aguda...
- **E: Per què?**
- MS: Perquè té la síl·laba forta a l'última síl·laba, i si no acaba en -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in, no té accent.
- **E: Val, i per això no l'has accentuat, no?**
- MS: No.
- **E: Molt bé. Fixem-nos, per exemple, en "fàbrica", que la tenim aquí. Per què no aquesta, com ho has fet?**

(MS pensa)

- **E: Pensa, pensa! Tens temps.**
- MS: Aquesta l'he fallat, crec... crec que la de "cotó" també... "fàbrica"... em... l'havia d'haver accentuat... per la mateixa raó que la de "cotó"... i...
- **E: És aguda, també (referint-se a "fàbrica")**
- MS: No, em... sí, no... (dubta) sí, no, és... és... em... és aguda? Ah, no, és esdrúixola... és esdrúixola?
- **E: Podries separar-la per síl·labes?**
- MS: Fà-bri-ca.
- **E: La tònica és...?**
- MS: "fa-"? (dubta) I és esdrúixola, i... totes les esdrúixoles s'accentuen.
- **E: Per tant aquí ens el vam deixar, eh! (riu)**
- MS: Sí..
- **E: I amb "cotó", que abans semblava que...**
- MS: Sí, no, també l'he fallat "cotó".
- **E: Per què?**
- MS: Perquè... No l'he accentuat i... és plana.
- **E: És plana o aguda?**
- MS: És plana, crec. Em...
- **E: Per què, a veure, repassem. Hem dit que les agudes no s'accentuen quan acaben en -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in, no? I les planes?**
- MS: Quan acaben... S'accentuen quan acaben en -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in.
- **E: Val. Doncs per exemple, amb "fàbrica", tu has dit, "fà-bri-ca". Quina seria la síl·laba aguda, en cas que fos una paraula aguda?**
- MS: Ah, aguda? Em... "-ca". "Fà-bri-ca".
- **E: I plana?**
- MS: "-bri-"
- **E: Val. Molt bé. Fixem-nos amb alguna altra, per exemple, "farien". Aquesta no l'has accentuat, i no va accentuada. Per què?**

- MS: Perquè aquesta és... em... perquè aquesta és... és aguda... no, és plana. I si acaba en -as, -es, -is... ai, -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in, i aquí hi ha en el que en aquest cas és "-in"...
- **E: "-in"?**
- MS: A, *buè*, és... (pensa), és "-en"em... *pués*, no sé, en aquest cas... no s'accentuaria.
- **E: Per què... a veure. Em podries dir les regles, un segon... És que ara tinc una mica de...**
- MS: Com?
- **E: Per exemple. Les regles, te les saps? Les d'accentuació?**
- MS: Agudes, planes... *buè*... No gaire, *mas o menos*.
- **E: Molt bé, a *viam*. Les agudes, quan s'accentuen? Per posar-ho clar.**
- MS: Les agudes... Quan?
- **E: Quan la síl·laba és la última (referint-se a la síl·laba tònica)**
- MS: Quan acaben en -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in.
- **E: Quan sí que acaben en alguna d'aquestes?**
- MS: Sí.
- **E: Llavors "cotó"?**
- MS: És, és plana... A no. "Cotó" és plana. I com que...
- **E: Per què plana, quina és la tònica?**
- MS: Ah, no, és aguda. "Co-tó". I com que... ah, val! Ara... com que "cotó", la forta és "cotó".
- **E: La forta és?**
- MS: "-tó"
- (E assenteix)
- MS: I si no acaba en ai, i si... i si no acaba en as, -es, -is, -os, -un, -an -en, ai...
- **E: Si no acaba? (emfasitzant en el "no")**
- MS: Si no acaba en -a -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in, s'accentua. Ho dic bé?
- **E: I per això no l'has accentuat... I llavors, farien, tornem-hi?**
- MS: S'ha d'accentuar, "cotó".
- **E: S'ha d'accentuar? Però has dit "si no acaben", eh!**
- MS: Ah!
- **E: Has dit, "si no acaben en -a -e, -i, -o, -u", que hi ha "o" (referint-se a "cotó"), s'accentuen si no hi acaben. Però aquesta hi acaba, eh!**
- MS: Ah, ja...
- **E: *Bueno*, tenim aquí una mica de mix-mix eh... cap problema.**
- MS: Però s'ha d'accentuar, "cotó".
- **E: Sí? Però per què, a *viam*?**
- MS: No ho sé, perquè hi ha vegades que quan llegeixes o ho veus...
- **E: Ah...!**

- MS: Les veus accentuades, igual que “fàbrica” i... potser “fàbrica”.
- **E: Et passa, a vegades, això que una paraula ja saps que va accentuada o no i no ho has de pensar?**
- MS: Sí, moltes vegades.
- **E: En quin... em podries dir algun exemple que t’hagi passat, en alguna paraula d’aquí?**
- MS: És que moltes d’aquestes... “després”, *buè*, és que tot això crec que són paraules de *fallos* que hem fet quan vam fer el text de Borgonyà.
- **E: No només fallos, eh, he agafat paraules...**
- MS: Ah!
- **E: No fallos, eh, n’hi havia que estaven bé.**
- MS: Com que després ho repetim molt, de tant veure-la que ja sabem que va amb accent, “història” també és una paraula que també es repeteix molt, igual que “allà”, “això”...
- **E: És a dir, amb “història” no has pensat, no, és “o” de plana o ag... simplement l’has accentuat perquè ja sabies...**
- MS assenteix
- MS: Jo totes aquestes ja les vaig ficar a allò quan vaig fer la redacció de la Colònia de Borgonyà.
- **E: Aha, molt bé. O sigui, tu, en la majoria de casos, no, normalment ja saps si una paraula va accentuada o no, no?**
- MS: Sí.
- **E: I dius que t’ha passat en bastantes d’aquí, no?**
- MS: Sí.
- **E: Val. Llavors, amb les que tens dubte?**
- MS: Amb les que tinc dubte? No ho sé, em costa molt.
- **E: Normalment què fas...**
- MS: Em costa molt aplicar aquesta... això que m’has dit de aquestes normes.
- **E: Val. Llavors, em... normalment, intentes aplicar les regles segons el que tu, les regles d’accentuació segons el que tu recordes...**
- MS: I després...
- **E: I si no, que dius “ostres, hi ha una paraula que, noi, no hi ha manera que recordi, com va?” què fas?**
- MS: Bé, són paraules que no he vist quasi mai, i... i normalment les accentuo (riu).
- **E: No, no, cadascú té les seves tècniques. Després, saps que la Pilar... has vist que té uns castellets...**
- MS: Sí, sí...
- **E: Grocs...**
- MS: Sí... allà...
- **E: Els fas servir?**

- MS: Sí, de vegades, perquè això em costa...
- **E: Van bé, no, allà?**
- MS: Sí... bastant bé.
- **E: Molt bé. Tornem a “història”, un segon. Aquesta has dit que sí, no, que va accentuada, perquè la recordes?**
- MS: Sí.
- **E: Sí?**
- MS: *Buè*, a mi em costa diferenciar si van cap a un costat o cap a l'altre.
- **E: Ah! I com ho fas?**

(MS pensa)

- **E: Perquè els has posat bastant bé, eh!**
- MS: Quan diu “història” (posant especial èmfasi en la “o” accentuada), quan ho cantes, et surt la... això... si la... bé, això, bé, jo sempre que ho faig, si obres molt la boca és oberta, i si tanques la boca, és tancada.
- E assenteix
- **E: Per exemple, “història”, l'obres o la tanques?**
- MS: “Història” la obro (demostrant-ho mentre ho explica), i “això”, la tanco.
- **E: La tanques, no?**
- MS: Sí, la tanco.
- **E: I “Borgonyà”?**
- MS: “Borgonyà”, l'obres molt.
- **E: Val.**
- MS: I això, en el cas de “cotó”, em costa molt fer-ho. “co-tó” (posant especial èmfasi en la “o” accentuada). Crec que dic “cotó” i...
- **E: Com el posaries?**
- MS: Accent tancat.
- **E: Per què, no obres pas molt la boca no, per fer “cotó”?**
- MS: No
- **E: Seria “cotò”, sona tot rara, no?**
- MS: Sí
- Els dos riuen.
- **E: Molt bé. Doncs, “història”, per exemple, si intentessis aplicar lo de les regles, aguda, plana, esdrúixola, com ho faries? Imagina que no la recordes, que no l'has vist mai. Com ho faries?**
- MS: Ai, em... és que això jo ho faig normalment ja perquè les he vistes, i en aquesta ja ni hi penso. Seria “his-tò-ri”... “his-tò-ri”... ah, es esdrúixola, i per això sempre s'accentua.
- **E: La pots separar, així queda clar?**
- MS: “His-tò-ria”. Ah, no, és... aguda... i després...
- **E: Aguda, com “cotó”, a la última?**

- MS: No, aguda com...
- (soroll de nens cridant i aplaudint)
- **E: Ui, t'estàs perdent algo, eh!**
- MS: Aguda com "cotó" (riu). No, és... sí, és aguda com "cotó", i com que no acaben...
- **E: Per què "cotó"...**
- MS: Aquesta no, aquesta és diferenta
- **E: Per què?**
- MS: Aquesta deu ser plana. Aquesta deu ser plana...
- **E: Aguda és quan, quina és, la del mig o, l'esquerra o la dreta?**
- MS: No, aguda és... la del final, la del fons
- **E: La del final**
- MS: Després, em... plana és la del mig...
- **E: Com en el cas d'"història"**
- MS: És la penúltima... Sí, com en el cas d'"història", i l'esdrúixola és la tercera. Després n'hi ha més, que no les hem estudiat... però ja ho estudiarem.
- **E: Quines més?**
- MS: Bé, només sabem aquestes tres. I "història", en aquest cas, és plana, i com que acaba en -as, -es, -is, -os, -us, -a, -e, -i, -o, -u, -en, -in, s'accentua. (suposant que ell la separa per síl·labes de la següent forma: his-tò-ria)
- **E: Em... per exemple, fixem-nos en "excursió", que està per aquí dalt (senyalant la paraula en el dictat), podries fer el mateix, explicar-me una mica com l'has separat, o bueno, si l'has sabut així directe.**
- MS: Aquestes que van, que acaben en "excursió", -cio, sempre s'accentuen, crec.
- **E: -Cio?**
- MS: Sempre s'accentuen tots, menys potser algunes, però les que acaben en -cio sempre s'accentua la "o", no sé, ho tinc així de sempre, de record.
- **E: Me la podries separar per síl·labes, aquesta també, si us plau?**
- MS: "Ex-cur-sió"
- **E: Doncs, fixa-t'hi que, tant "història" com "excursió" tenen dues vocals juntes, "i" i "a", "i" i "o"... doncs és una mica més difícil de separar per síl·labes. Et sona si heu fet, com es separen per síl·labes quan hi ha dues vocals; hiats, diftongs...**
- MS: Ah, si, hiats...
- **E: Ho vau fer aquest any o l'any passat?**
- MS: Crec que l'any passat. Ja t'he dit... aquest any, sí, l'any passat.
- **E: I, recordes... com saps si és hiat, diftong, si cal...**

- MS: No, sí... *Buè*, més o menys, quan tens, quan està dintre de dos... *buè*, el hiat crec que era, quan està dintre de dos vocals... em... ai, quan està al costat de dos vocals...
- **E: El què, està al costat de dos vocals?**
- MS: *Buè* quan, la síl·laba forta, ai quan una...
- E tus
- **E: Perdó.**
- MS: Quan una vocal...
- E torna a tossir
- MS: Està al costat també de dos síl·labes... ai, de dos vocals, també crec que...
- **E: O sigui, són dos vocals?**
- MS: Sí, serien tres vocals juntes...
- **E: I si només n'hi ha dues, com aquí?**
- MS: Ah, *buè*, perquè aquestes són les del final...
- **E: Per què, per exemple, tu has fet "ex-cur-sió"... Però també podria ser "ex-cur-si-ó", o "història" també podria ser "his-tò-ri-a"...**
- MS: No...
- **E: O no...**
- MS: No, perquè no queda bé.
- E riu
- **E: Ara m'he... més o menys...**
- MS: Tu no diries "his-tò-ri-a"
- **E: No?**
- MS: Dius "història", "his-tò-ria"
- **E: Val. I per això saps si és plana, no?**
- MS: Sí.
- **E: No ho recordes, eh, però, això dels hiats i diftongs?**
- MS: No, no...
- **E: No, no, cap problema! Jo és per saber... Molt bé...**
- MS: És que penso que cada u té la seva tècnica...
- **E: No, no, a *viam*, si funciona, funciona, evidentment. Doncs, la teva, com és? Me la pots resumir una mica, la teva tècnica, en general? Què fas?**
- MS: Doncs, em...
- **E: Tu trobes una paraula, no? Posem que et dic, excursió. Què fas?**
- MS: Excursió. *Buè*, aquestes que acaben en "excursió", en -cio, i... com que ja sempre les veig, quan acaben en -cio va amb accent, accentuat.
- E assenteix
- MS: I sempre van amb el mateix. Després, que és el cas d'aquesta paraula, "després", de tant veure-la, ja veig que té accent, igual que moltes d'aquestes: "però", "això", "història"... i, les altres, "perquè" també... I, les

altres, ja més o menys, ja com que ja les he vist, i són bastant conegudes, “noia”, “dia”, “video”, més o menys sé que no van accentuades i així.

- **E: O sigui que la majoria ja les sabies, diguéssim, eh?**
- MS: *Bueno*, es podria dir així.
- **E: Sí, sí, sí, sí, val...**
- MS: I, bé, després seria això més o menys, el que faig. Després hi ha les que no em sé, ho faig així de... d’agudes, planes i esdrúixoles.
- **E: Val.**
- MS: I el que em sé més són les esdrúixoles, perquè sempre s’accentuen
- **E: I les altres ja cos...**
- MS: Ja costa més.
- **E: Més complicadot, no?**
- MS: Sí.
- **E: Val. Creus que si sapiguessis les regles allò, exactament, de memòria, et seria una mica més fàcil quan tinguessis dubtes, o...**
- MS: Sí... Jo crec que sí.
- **E: Si, no? (riu). I com és que...**
- MS: Però com que sempre ho tinc allà a la classe, i mai... ho veig... però mai ho sé de memòria.
- **E: Clar, com que ja ho tens...**
- MS: Clar, m’ho hauria de saber, perquè si no, quan no ho tingui...
- **E: Clar, imagina’t que un dia fa un examen i... les treu, quan feu exàmen?**
- MS: No, no ho treu mai.
- **E: No, oi?**
- MS: Buè, és que tampoc n’hem fet mai de cap... de català i de castellà.
- **E: No feu exàmens?**
- MS: No, de llengües no. De medi i d’anglès sí que en fem.
- **E: Molt bé.**
- MS: Però fem probes... Més o menys el que ens fas tu.
- **E: Ah! (riu). Tipo dictats i això, no?**
- MS: Sí, molts dictats.
- **E: Les tapa, després, o...**
- MS: Les tap... No, no tapa res!
- **E: Val... Molt bé.**
- MS: Ho deixa tot allà.
- **E: Molt bé. Em... un segon, eh...**
- MS: Sí, sí.
- **E: Val, doncs ja m’ho has explicat bastant tot. Doncs la última pregunta, i aquesta ja és el que tu pensis, eh! Creus que és útil, l’accentuació? Accentuar paraules?**

- MS: Sí, bastant, perquè... Ara et faré un exemple perquè, si dius... em... una paraula sense... sense... sense l'accent, no dius re. Per exemple, això, ara et fico el cas amb... amb una nena de la nostra classe que es diu Tània, i Tània va amb accent, i si treus l'accent seria Tania. I tu, si fiques, la Tania, tenir un cotxe blau. No... no queda gaire bé.
 - **E: Doncs és per entendre més bé les coses, no?**
 - MS: Sí, sí.
 - **E: Molt bé.**
 - MS: Per acabar d'aclarir-ho.
 - **E: Per exemple, si tu demà vas en una feina, o has de fer algun text que ha de llegir algú, creus que és important que estigui ben accentuat?**
 - MS: Sí, perquè si ho llegeixen i veuen una mala presentació i no coherència i bastant mal escrit... Pues et diran... Jo aquí no vinc a comprar!
 - MS i E riuen
 - **E: Molt bé. I, en la ortografia, passa el mateix, en general?**
 - MS: Sí, sí...
 - **E: Trobes que és fàcil, difícil...**
 - MS: A mi em costa molt.
 - **E: És difícil, eh... moltes regles i normes... Molt bé...**
 - MS: Això...
 - **E: Diques, digues!**
 - MS: No, no, ja està.
 - **E: Doncs ja ho tindríem...**
- (Acomiadament i agraïment amb la gravadora parada).

- Entrevista a MT

Entrevista a MT, realitzada el dimarts 13 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el mateix dia

- **E: Doncs anem-hi amb la MT. Vinga, doncs ens centrarem en algunes paraules (del dictat) i tu m'expliques això, doncs per què ho has accentuat, per què no, com ho has sabut... Va, començarem amb, per exemple, "cotó"... que hi has posat accent... em... per què?**
- MT: Perquè, quan tu... "cotó", tanques i... bé, va cap a l'esquerra.
- **E: Te... Tanques o obres?**
- MT: Eh... Obres. Co...
- **E: A *viam*, com ho fas això?**
- MT practica la pronúncia de la paraula "cotó"
- MT: Tanques, sí, sí, tanques.

- **E: Tanques**
 - MT: L'he posat obert
 - **E: Què et sembla? Va obert o tancat?**
 - MT: Em... (pensa)
 - **E: Tu diràs**
- (MT pensa)
- **E: No pateixis, tens temps, no has pas d'estar nerviosa! Això és només per mi.**
- (MT pensa)
- MT: Tancat.
 - **E: Com ho saps?**
 - MT: No ho sé, jo és que, a mi, em van explicar que, si això és un llibre, quan tanques va cap allà, i quan obres va cap allà (apuntant a l'accent obert i tancat, respectivament).
 - **E: Però... com... és a dir, en aquest cas com saps si "cotó" obre o tanca? El llibre, diguéssim. Saps, com ho faries?**
 - MT: No ho sé, és que ja t'he dit que a mi això dels accents em costa bastant.
 - [Breu pausa, entra una mestra a l'aula demanant per una altra mestra]
 - **E: O sigui, tu què faries, "cotò" o "cotó"?, diguéssim?**
 - MT: "cotó"
 - **E: Cotó. Llavors és obert o tancat, aquest?**
 - MT: Em... Tancat? Obert?
 - **E: Ah! Tu diràs!**
 - MT: És que no ho sé!
 - **E: Explica'm això del llibre. O sigui, tu dius que és "cotó", tens clar que és "cotó", i no "cotò". Doncs, com ho fas, això del llibre? És interessant.**
 - MT: O sigui... Em, quan tu el tenques (referint-se a el llibre), seria "cotó", perquè tanques més la boca.
 - **E: Hm, i tens el llibre tancat.**
 - MT: Exacte
 - **E: I saps que l'accent va...**
 - MT: Cap a l'esquerra
 - **E: Perquè tanques cap allà (fent el gest de tancar el llibre)**
 - MT: Exacte
 - **E: Val**
 - MT: I després, quan tu l'obres, és em... "co"... com s'e... "co...". Ai, no em surt.
 - **E: "cotò"?**

- MT: “cotò”, sí, això, *bueno*.
- **E: Val**
- MT: Doncs, si és al revés, estaria obert, que aniria cap allà, perquè l’obres cap allà (referint-se a el llibre i imitant el moviment)
- **E: Val, molt bé. Em... llavors, però com saps que hi va un accent a cotó, o que... o que no hi cal? Vull dir, per què li poses? No ho sé, a lo millor, sense accent, també estaria bé**
- MT: Perquè si no, sonaria, *bueno*, si no, no tindria gaire lògica, jo crec
- **E: Per què, no?**
- MT: Seria “coto”, no ho sé...
- **E: O sigui, tu et bases per com sona, per decidir...**
- MT: Exacte
- **E: Si poses accent o no, no?**
- MT: Sí, sí.
- **E: Val. Posem un altre exemple, per exemple, “fàbrica”. Com ho has fet, per accentuar-la?**
- MT: Em... doncs igual que... clar, és que a més a més, “fàbrica” crec que... és que no ho sé.
- **E: No, no, no pateixis! Tu expliques, jo no tinc pas la ra... bueno, saps què vull dir? Jo... és la manera com ho fas tu, eh, vull dir que és el que vull saber.**
- MT: Bé, també amb el llibre, i bé... Ara, la Pilar també m’ajuda molt amb els accents perquè també ja saps que em costen, i també m’està ensenyant això de la boca, bé, ara ho estic, bé, practicant.
- **E: Què de la boca? M’ho pots explicar? És que no ho sé**
- MT: Sí, això de... “fàbrica”, és més obert o és més tancat. O sigui, com seria “cotó”, que també és tancat, o “fàbrica”, que està més obert.
- **E: I quan poses accent? Quan a la boca fas més obert, o el so més tancat?**
- MT: Em... o sigui, bé, això és quan... em... cap a on ha d’anar l’accent, diguem.
- **E: Val, o sigui, si tu obres més la boca, amb “fàbrica”, va obert**
- MT: Exacte.
- **E: I si fas “cotó”, que és més...**
- MT: Tancat
- **E: Tancat, va tancat, no?**
- MT: Exacte. Va tancat... (tot mirant-se el dictat de paraules, on ha escrit “cotò”, amb accent obert)
- **E: Va tancat, eh... Bueno, però lo bo és ho vegis, mira, ja has après una cosa! Em... val. Llavors, per exemple, fixem-nos amb, jo què sé... “també”. Com ho saps, que va accentuat? Per què l’has accentuat bé, aquest.**
- MT: Em... No ho sé, saps, és que ja t’he dit abans, que depèn quin, com que

ho he escrit sempre així, ja és com... ja no em costa, diguem.

- **E: Val, o sigui, tu saps, que va així**
- MT: Que va així, exacte. Va així, i ja... de memòria
- **E: Val. T'ha passat amb alguna altra, d'aquí a la llista? Amb alguna altra paraula?**
- MT: Em el... jo, perquè em lio bastant, amb el... *deixonsis*... amb els accents...
- **E: Vull dir, quines hi ha... mira't les paraules d'aquí (del dictat). Quines tu, has dit "jo sé, que van accentuades, perquè ho recordo, perquè ho sé"**
- MT: Últim.
- **E: Últim? Com ho... ho veus, o...**
- MT: No, *bueno*, no ho sé, també... com "fàbrica", també, saps, que ja saps...
- **E: Ja l'accentues sense ni pensar, no?**
- MT: Sí, exacte.
- **E: I... alguna que t'hagi costat més, i hagi hagut de pensar... "ai, no sé si va accentuat, si no, si va cap aquí o cap allà...?"**
- MT: El "després"
- **E: "Després"**
- MT: Primer el posava sense, i després l'he posat aquí, no sé
- **E: I com t'has decidit, de posar-lo aquí, al final?**
- MT: Em... He dit, o sigui, sé que hi ha accent o, no sé a quina "e" va, més o menys, i he fet... "després", o "de...", espera't, eh... no sé, o sigui, saps, la síl·laba tònica, diguem, i m'ha sonat més, més...
- **E: O sigui, tu has vist que la forta, la tònica, era la "és", no? (referint-se a la última síl·laba de la paraula). Val, doncs l'accentues sempre, no, quan dius "aquí hi ha la forta". T'has trobat mai alguna paraula que dius... diguis... doncs és la síl·laba tònica i no l'accentuo?**
- MT: Sí, algunes
- **E: Alguna que et vingui al cap ara? Deixa'm pensar a mi també se me'n ve alguna...**
- (Les dues pensen)
- **E: No ho sé, ara no ho sé...**
- MT: "Cotxe", pot... "cotxe"?
- **E: "cot-xe" (posant l'èmfasi en la primera síl·laba), no**
- (Les dues pensen)
- E: Clar, o sigui, per tu, si la síl·laba tònica és la última, sempre va accentuada, no, encara que acabi amb una lletra que o amb una altra
- MT: Em... No, em... és que...
- E: No, jo demano, eh, no dic que estigui bé el que dic jo o no
- MT: Després hi ha la norma aquella de...
- E: Ah...
- MT: De les vocals i això, que si acaben en "-en" o així, saps?

- E: Tu te les saps, de memòria, aquelles?
- MT: Em... una mica (riu)
- E: Val. Però a vegades ho consultes, allò que teniu allà? (referint-se als cartells de la classe amb les regles d'ortografia)
- MT: Sí, de vegades sí
- E: Ho fas servir algun cop, eh...
- MT: A vegades sí...
- E: Què és el que fas, en la majoria dels casos, però? Recor... et mires la...
- MT: Em miro allò...
- E: Mires el *cartellet*, o...
- MT: Miro lo del llibre, amb la boca... *bueno*, saps?
- E: Una mica tot, no? Depèn de la paraula no, també, a vegades?
- MT: Sí, depèn quina és com que ja li has d'anar a preguntar a la Pilar perquè no em surt res, o depèn de quines ja saps quina és
- E: I de vegades, mirant-te una mica allò ja n'hi ha prou
- MT: Ja n'hi ha prou. És depèn de la paraula
- E: Val. Em... Anem a mirar una altra. Espera't, em... "excursió", on la tenim?
- MT: Aquí (senyalant-la en el dictat)
- E: Aquesta també, com... no sé, explica'm-ho
- MT riu
- MT: Em, aquesta... també he fet, bé, lo de la síl·laba tònica, i també bé, he pensat que moltes vegades quan escrivim a la pissarra "excursió" va amb accent.
- E: Val, val, val. Mirem-ne una altra, una mica diferent, perquè totes mirem l'aguda. "Història", per exemple, aquí has posat un accent, a la "o"
- MT: Sí.
- E: Per què?
- MT riu
- E: Deus dir, "quina noia més pesada", no?
- MT segueix rient
- MT: Em... per... si és que... ara, espera't eh...
- **E: Pensa, pensa, no hi ha cap problema**

(MT pensa)

- MT: És que no sé, si també és com... clar, jo, és que tota la vida, això hi fa molt, depèn quina, és el que has dit tu, que ni t'ho rumies perquè ja ho saps, això sí que, o sigui, he dubtat perquè no sabia si anava obert o tancat, i al final l'he posat... tancat
- **E: Val, però sabies que l'accent hi anava, no?**
- MT: L'accent hi anava
- **E: Val, val, val. Provem de separar-la per síl·labes, a *viam* què tal**

- MT: "Hi", "his-tò", "his-tò-ria"
- **E: Val. O sigui, tres síl·labes, no?. Llavors seria aguda, plana o esdrúixola? Hi posarem les... Tu has fet "his-tò-ria". Quina seria la tònica?**
- MT: És plana
- **E: És plana, eh, perquè és la del...**
- MT: Mig
- **E: La del mig, val. Molt bé. Per què, separar la "a"? N'heu parlat de quan hi ha dos vocals juntes? Si fem "his-tò-ria" o si fem "his-tò-ri-a"**
- MT: Sí, em... sí, alguna vegada crec que també l'hem separat així per les vocals
- **E: Recordes els casos en què cal...**
- MT: No, això no, és que aquest any no... o sigui, ho hem fet de més petits, saps, ara ja no... no... diem que no separem tant en síl·labes
- **E: Val, val... O sigui, tu no separem per síl·labes normalment, no?**
- MT: No, normalment... no
- **E: O sigui, si és la última sí que saps si l'accentues o no...**
- MT: Exacte
- **E: Però si és la del mig o això... ja ho saps**
- MT: Sí. O sigui ja... ja faig això de... de "història" o "híсторia"
- **E: Val, val, i saps on ha d'anar**
- MT: Sí
- **E: Val. I podria ser que no hi anés accent, a la "o", tot i que fos la forta? Dius, doncs no va accentuada**
- MT: Sí, *bueno*...
- **E: Podria ser, no? I... no sé, mirem, per exemple, "fariem". On és? (buscant-la en el dictat) On la tenim... "farien". "Farien". Per què, clar, per què també hi ha "farien", com és que no hi has posat accent aquí? O l'hi has posat, és un accent, això?**
- MT: No, no. És que faig així la lletra, gran
- **E: No, no, cap problema. Clar, per exemple, aquesta "i" també sona fort, com "història", doncs "farien". I l'has escrit bé, eh, com ho saps que aquesta no va amb accent?**
- MT: Perquè, sí, el que t'he dit abans, que n'hi ha algunes que sonen fort, diguem, que hi ha la tònica, però no... però no hi va l'accent
- **E: Quins casos? O sigui, com decideixes que "història" sí i "farien" no?**
- MT: Em... no ho sé, també... (pensa). També, a vegades, és com de vista, a vegades, ens fan fer això, o això (escriu la paraula "això" dues vegades en un paper, una amb l'accent obert i l'altra amb l'accent tancat) i dius "quin fa més bona pinta", saps?
- **E: O sigui, escrius les diferents possibilitats i llavors, ja saps... dius "no, així no", no?**

- MT: Sí
- **E: Val. Amb “farien”, què has fet, en el cas de “farien”?**
- MT: Em, he escrit alguna possibilitat i... o sigui, no em feia gaire bona pinta, diguem, l’accent
- **E: Val, val. Ho escrius, sempre, o hi ha cops que simplement t’ho imagines i, o sigui, ho veus?**
- MT: Sí, hi ha cops que ja m’ho imagino
- **E: Ah, val, perquè veig que aquí (referint-se al full del dictat, on no hi ha esborranys de paraules) no has pas...**
- MT: No, en aquest cas, no
- **E: És el mateix, sí, sí, sí. Em... Val, per exemple... tornem a... o, anem a “màquines”, la separem per síl·labes?**
- MT: Em...
- **E: Bueno, pots fer-ho amb les mans**
- (MT practica amb les mans)
- MT: “mà-qui-nes”. “mà-qui-nes”, sí, tres.
- **E: La tònica és?**
- MT: “mà-qui-nes”
- **E: Per tant, diries que és aguda, plana o esdrúixola?**
- MT: Oh... (pensa i mira els cartells amb les regles d’accentuació de la paret). Esdrúixola
- **E: Val, però t’ho has de mirar, no... Bueno, no saps el nom, o sigui que no saps el nom, però saps que... (que és esdrúixola)**
- MT: Sí
- **E: Molt bé. Val, doncs farem alguna altra pregunta... Val. Les regles, de memòria, les sabem? Allò, “s’accentuen les planes...”**
- MT: No, tampoc
- **E: Però llavors, el mural aquell (referint-se al mural amb les regles d’accentuació de la paret) sí que et serveix, eh, de vegades... O sigui no t’ho saps de memòria, però vas allà i ja ho veus**
- MT: Sí, amb els textos i això que, que o sigui, per què a mi em costa molt tot això de l’ortografia, a l’hora de fer faltes, doncs sempre em miro el d’això
- E: Et va bé eh, i allò et serveix?
- MT: Sí
- **E: Doncs quan et bases amb allò, les accentues bé, eh, *vale*. Em... creus que seria... que si te les memoritzessis et *niria* bé per accentuar?**
- MT: Sí
- **E: O creus que hi ha altres maneres de fer-ho més bé?**
- MT: No, jo crec que sí, perquè si tu, diem que estàs en un examen, podríem dir, no tindràs *xulettes*, diguem, ni res...
- **E: Us ho treu, la pilar, quan feu examen?**

- MT: No, de moment no
- (les dues riuen)
- MT: Les taules de multiplicar també les deixa, a vegades, però clar, jo li dic, a ESO no hi haurà res, saps, ho trauran tot, i després seria convenient aprendre-me-les per... als exàmens, accentuar bé
- **E: Clar, per assegurar, no? Perquè si que n'hi ha que tu...**
- MT: Que m'ho sé
- **E: Que t'ho saps, però d'altres que...**
- MT: Que no...
- **E: Que t'aniria bé**
- MT: Sí, sí
- **E: Val. Em... després... tu creus que és útil, en general, accentuar paraules? O que s'entendria el text igual?**
- MT: Sí, jo crec que sí, perquè poden haver-hi diferents significats, jo crec, em... no sé, o sigui, o significats o, també, és com, ara la gent s'ha acostumat així, diguem, i ara sap que va així, i si... si ara traguéssim "excursió" (l'accent d'"excursió") hi haurà gent que no ho sabria, saps, que no... que no sabria què és
- **E: Val, val, val. Com per exemple.... "dona" i "dóna", que un va amb accent i l'altre no, doncs, per diferenciar, no?**
- MT: Sí
- **E: Val. Però, per exemple, "excursió" potser s'entendria igual, no?**
- MT: Sí, potser sí
- **E: Perquè si no hi ha l'accent, una dia jo me'l deixo, tu igualment diràs...**
- MT: Excursió. És això, o "déu" i "deu", o ...
- **E: Val. Però tu creus que és important accentuar, encara que... sigui una mica complicadot...**
- MT: Sí, una miqueta...
- **E: Per tothom en general, no?**
- (Les dues riuen)
- **E: Val. I l'ortografia en general, "b" altes, "v" baixes, tot això, podria ser més fàcil, o...**
- MT: Em... bueno, no ho sé. Jo sempre he pensat que el castellà és més fàcil que el català, un accent, saps, és més... no hi ha dobles erres, dobles esses... no ho sé
- **E: I clar, és més fàcil, no?**
- MT: Sí
- **E: Sí, sí, jo també ho penso. Molt bé, doncs apali...**

(Agraïment i acomiadament amb la gravadora parada)

- Entrevista a OR

Entrevista a OR, realitzada el dimarts 13 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el mateix dia

- **E: Doncs ara l'OR. Et sembla bé si et faig algunes preguntes sobre què has accentuat, com ho has fet i en què et bases per accentuar?**
- OR: Sí
- **E: Doncs va. Per exemple, si ens fixem en "cotó", hi has posat un accent obert. Com ho has sabut, o com ho has decidit?**
- OR: Perquè... Llavors diries "cotó" (posant especial èmfasi, quasi antinatural, en l'accent tancat a la "o")
- **E: "cotó" (imitant l'accent d'OR)**
- OR: "cotó", si *bueno*, ho diries diferent
- **E: Val. Hi has posat l'accent, o sigui que si no hi possessis l'accent, com ho diries?**
- OR: Em.... no ho sé
- **E: Però... com ho has decidit, o sigui... què...**
- OR: Perquè és una paraula... l'accent diacri... no... em...
- **E: Tranquil, tranquil**
- OR: És "cotó", i va l'accent aquí, i com que acaba en vocal, s'accentua
- **E: Totes les que acaben en vocal s'accentuen?**
- OR: O... "-as", "-es", "-is", "-os", "-us"
- **E: Hmm...**
- OR: "-en", "-in"
- **E: I, per què aquesta "o", i no la "u" aquesta? (OR ha escrit "cutò" al dictat)**
- OR: Perquè... és plana. No, és...
- **E: És plana**
- OR: Sí
- **E: O sigui, tu has dit, doncs, "és plana, acaba amb "o", i com que és la forta, l'accentuo", no?**
- OR: Sí
- **E: Val. Podries separar per síl·labes, per exemple?**
- OR: "co-tó"
- **E: Val. Doncs és la última...**
- OR: I accentuo
- **E: Val. Com es diu la última síl·laba... de la paraula?**
- OR: Plana?
- **E: Plana. Val. I... per exemple... no ho sé, anem a veure... una de diferent... "fàbrica", què, com ho has fet?**
- OR: Perquè és esdrúixola, i la forta està a "fa", "fà-bri-ca"

- **E: Val. I s'accentuen totes les esdrúixoles, quan són fortes?**
- OR: Sí?
- **E: Val. Llavors... Tu et guies una mica, doncs, en això, si es separa per síl·labes, i després decideixes, doncs, les esdrúixoles s'accentuen... Com ho saps, dius les regles d'accentuació, o...**
- OR: Estan penjades a la classe
- **E: Estan penjades a la classe. Ah... I, us les miràveu durant el dictat?**
- OR: No
- **E: Les feu servir?**
- OR: No gaire
- **E: No gaire. Llavors, com ho fas, sempre que has d'accentuar una paraula, com "fàbrica", de cap?**
- OR: "fà-bri-ca". Doncs, si és esdrúixola ja l'accentues, o, si no...
- **E: Si és esdrúixola ja l'accentues directe, no? Sense més. Doncs, és esdrúixola, va accentuada**
- OR: Després, si acaba, si és plana, eh... *bueno*, i acaba en "-as", "-es", "-is", "-os", "-us", "-en", "-in", "-a", "-e", "-i", "-o", "-u", l'accentues. I si és aguda i acaba en això, no l'accentues
- **E: Val. Llavors, per exemple, si jo t'escric.... em... "fàbrica" (E l'apunta i la separa per síl·labes en el full del dictat), que ja te l'he separat per síl·labes...**
- OR: "Fà-bri-ca"
- **E: "-bri-", quina seria?**
- OR: Seria la... plana. Ai, l'aguda.
- **E: I la última?**
- OR: La plana
- **E: Val. Em... A veure, hem mirat "cotó", "fàbrica"... Per exemple, "farien", aquí, la última (senyalant la paraula en el dictat). Com l'has accentuat, perquè clar, és "farien" (posant especial èmfasi en la síl·laba tònica) i també és una síl·laba forta**
- OR: És aguda. Em... Sí, és aguda, i acaba en "en". És... que és de les... que no... si és... que si és aguda i acaba en "-as", "-es", "-is", "-os", "-us", "-a", "-e", "-i", "-o", "-u" "-en", "-in, no s'accentua. Si és plana i acaba en això, si
- **E: Val, per això no l'has accentuat, no?**
- OR: No
- **E: Val, no, no, ja està bé. De fet, no va accentuada, vull dir que ja... ja és això. Em... I... per exemple... "excursió"?**
- OR: Em... té la forta a "-sió"
- **E: Hmm...**
- OR: I acaba en "-o" i, per tant, va accentuada
- **E: Val, molt bé. Em... Hi ha alguna paraula que t'hagi semblat difícil, de**

dir, ostres, tenia el dubte de...

- OR: "Colònia", no me'n recordava de com anava, fins i tot l'he ficat amb ela geminada i després ho he *borrat*
- **E: Com és que t'ha semblat complicada, què té?**
- OR: Em... no ho sé...
- **E: Que t'hagi...**
- OR: No sé si anava amb accent, amb ela geminada...
- **E: Però fixem-nos-hi. O sigui, tu què faries, si... et diuen, "colònia", quin procés fas, quin procés segueixes, per decidir?**
- OR: No sé... Intentar recordar com anava
- **E: O sigui... primer l'intentes veure. O sigui, la recordo, no la recordo. Val. Posem que no la recordes. Què més fas? Què més pots fer?**
- OR: Bueno, per exemple, si fiques un accent tancat a una "a", ja es veu malament, i ja ho canvies
- **E: Què vols dir, a la "a" de colònia?**
- OR: No, *bueno*. Per exemple, en un accent, imagina que el fiques tancat, i està malament, perquè només va amb accent obert, i ho canvies. I si ho veig, que no va així, doncs ho intento canviar
- **E: I com ho saps, que va així o no?**
- OR: No ho sé
- **E: Has provat de canviar, de separar-la per síl·labes?**
- OR: Em... no
- **E: Prova-ho, què et sembla? Va, escriu-la més grossa, eh, si vols, tu mateix**
- OR escriu la paraula en el full del dictat, i la separa per síl·labes
- **E: Tu dius, "co-lò-nia", sí?**
- OR: Sí
- **E: Vale. "colo"... "-nia", ho posaries tot junt?**
- OR: No. És com "Núria" que va separat, la "-a"
- **E: "Nú-ri-a", així, no? Com "Ma-ri-a", no, diguéssim?**
- OR: Sí
- **E: I com ho saps, que la "a" aquesta va separada?**
- OR: No ho sé
- **E: Per exemple, Mireia, també va junt, o separat? Com ho separaries?**
- OR: Separat
- **E: "Mi-re-i-a". Si?**
- OR: Si
- **E: Val, o sigui, sempre que hi ha "i" i "a"...**
- OR: Si
- **E: Separem, no? Com ho veu... ho veu estudiar això de separar vocals...**
- OR: No
- **E: No heu fet hiats, diftongs...**

- Breu pausa
- **E: Et sona?**
- OR: No ho sé, no
- **E: Et sona d'una altra paraula que si que saps que van separades i et fixes en aquell cas, no?**
- OR: Sí, sí
- **E: Val, no, no, ja està bé. Em... Vale. Llavons, tu et saps, les regles d'accentuació de memòria?**
- OR: Em... (pensa)
- **E: Això que has dit abans, doncs, "acaben ah.... "-as", "-es", "-is", "-os", "-us" ..."**

(OR pensa)

- **E: Te les saps?**
- OR: Les planes, que són les primeres, si tenen la síl·laba forta i acaben en... en... les vocals, més essa o "–en", "–in" s'accentuen. Si són aquestes (referint-se a les agudes) i no acaben en les vocals, més essa o "–en", "–in", si no acaben en això, s'accentuen. Les esdrúixoles, sempre.
- **E: Aha, molt bé. Per tant, te les saps bé. Em... sempre fas això o hi ha casos que dius "oita, jo aquesta ja la sé, no cal... que pensi això?"**
- OR: Sí, com... "però", que *bueno*, a vegades no me'n recordo com va l'accent, però sé que va accentuada
- **E: No saps si va "però" o "peró", diguéssim?**
- OR: Sí
- **E: Val. Però, tu saps que ja va accentuat, no, no has de fer "doncs oita, és una aguda..."**
- OR: Sí
- **E: I com... t'ho imagines, com ho saps? O simplement la recordes de...**
- OR: Em, dic per síl·labes, i la forta l'accentuo
- **E: Val. Em... un segon, eh... Vale. Llavons, bueno, ja t'ho he més ho menys demanat eh, però bueno, si tu ara veus una paraula que és nova, que no l'has sentit mai, dius "és una paraula que no havia vist mai i ara no sé si va accentuada o no", què fas? Això de separar per síl·labes o... proves... què fas?**
- OR: Això de separar per síl·labes
- **E: O sigui fas servir els casos, no, si és aguda, plana o esdrúixola, doncs accentues depenent de si s'acaba amb vocal...**
- OR: Sí
- **E: Sí, no... val. Què creus que fas més, fer això de separar per síl·labes o simplement recordar? Això que dius "sé que "però" va accentuat..."**
- OR: Si sé que va accentuat perquè l'he vist molts cops, com "després",

també, *bueno*, em... a vegades miro cap on va l'accent, i si no sé si va amb accent faig això dels signes d'accentuació

- **E: Molt bé. Doncs vinga, l'última pregunta. Tu creus que és útil, l'ortografia?**
- OR: *Bueno*, sí, tot i que jo faig mala lletra...
- **E: *Bueno* però això no és té pas res a veure, *bueno* és diferent**
- OR: I també moltes faltes, normalment...
- **E: Hmm... espera, que ajustaré la porta, que si no... no se sentirà bé...**
- Breu pausa
- **E: Val**
- OR: És útil perquè, per exemple, si estàs... si treballes... si estàs en una empresa i has de fer una carta en alguna altra empresa, per algun producte... i pots... imagina que fas una falta... que fiques... no sé... em... "sortida", "sortida" amb "e"...
- Breu pausa
- **E: Hmm... O, per exemple, si poses "fàbrica" sense accent, què?**
- OR: També
- **E: S'entendria igual?**
- OR: O amb "b" baixa...
- **E: Clar...**
- (Una alumna entra a informar d'un canvi d'aula per a trobar a propers alumnes per les entrevistes)
- **E: Em, què dèiem... perdo...**
- OR: Això de l'ortografia, si és important
- **E: Tu creus que és important... més que res per com es veu o per com es llegirà? O sigui, fàbrica amb "e" al final? Fa mal als ulls o no es llegeix bé?**
- OR: És que... diran... aquest, em... és... treba... deu ser molt dolent, o aquesta empresa és molt dolenta... no li comprarem els productes
- **E: Mala reputació, no?**
- OR: Sí
- **E: Val. Per tant és important escriure amb accents, no?**
- OR: Sí
- **E: A vegades costa... És difícil, l'ortografia? Què et sembla?**
- OR: *Bueno*...
- **E: O escriure amb accents o sense?**
- (un alumne entra a la classe i marxa)
- OR: Sí, perquè... ara se m'ha marxat
- **E: És...**
- OR: Veus, tenim això (senyalant el cartell de la paret amb les regles d'ortografia)
- **E: Ah, oïta... Agudes... val... val, val, teniu allà una mica de *xuleta***

- OR: Sí
- E: Em... verge, què et demanava...? Creus que és difícil, si no tinguessis això? L'accentuació, eh
- OR: *Bueno...*
- E: Eh, no, l'accentuació, sí, sí
- OR: Jo sóc més de números i em costa bastant, però l'accentuació ja me la se bastant... però faig moltes faltes
- E: Val. Bueno, tampoc tantes, eh, a veure... (tot mirant el dictat d'OR). Jo no ho veig pas tant malament, eh! Que no confies amb tu mateix, amb el tema accentuació?
- OR nega amb el cap
- E: No? Tu, ara si et miressis això (referint-se al dictat), què et sembla? És un desastre o està mig bé?
- OR: Jo diria que he fet unes... cinc faltes... o més
- E: Però hi ha 25 paraules, eh! Tampoc seria tant, no?
- OR: *Bueno...*

(Acomiadament i agraïment amb la gravadora parada)

- Entrevista a PT

Entrevista a PT, realitzada el dimarts 13 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el mateix dia

- Entrevistadora: Doncs va, ara estem amb en PT. Et sembla bé que et faci unes quantes preguntes sobre com has accentuat, per què... *aviam* què... com ho veus, que... com ho fas... Sí?
- PT: Val
- E: Doncs va, per exemple, agafem "cotó". Com has sabut si anava accentuada o no? En aquest cas, al final, l'has accentuat, com...
- PT: Perquè... *buè*, ja l'havia escrit altres vegades i me'n he *enrecordat*
- E: Te'n has *enrecordat*. Val. I... per exemple... "fàbrica", com ho has decidit, que anava sense?
- PT: *Buè*, és que també és per això... sabia que no... bueno...
- E: Sabies, ja... te'n has *enrecordat*, has dit "doncs jo sé que no...", "l'he vist altres cops..."
- PT: N'hi ha d'altres que no... no n'estic segur, però n'hi ha que... amb... n'estic segur, després poso l'accent
- E: O sigui, tu què fas, normalment? O sigui, si ho saps, com "cotó", doncs ja l'accentues directament...

- PT: Sí
 - **E: Però, hi ha alguna paraula que de vegades tinguis el dubte de dir “ostres, ara no sé...”**
 - PT: Sí
 - **E: Què fas, quan tens aquest dubte?**
 - PT: Miro la paraula de quina paraula ve, i després...
 - **E: Què vols dir, “de quina paraula ve”?**
 - PT: Com... em... em... o sigui... depèn... hi ha... “història...”. Depèn de quina paraula de... (PT pensa mentre mira el dictat)
- (E assenteix)
- PT: És que ara no me’n ve cap
 - **E: Tranquil, pensa, pensa. O si és una paraula que no és de la llista, també, eh!**
 - PT: *Buè*, que hi ha altres paraules que... tenen una altra... o sigui que d’aquella paraula en pots fer una altra que ve de aquella
 - **E: Ah, val!**
 - PT: I després si busques aquella a vegades ho pots saber millor
 - **E: Si va... O sigui...**
 - PT: De vegades no te’n recordes de la que t’han dit, potser...
 - **E: Podries posar algun exemple? Per què ho acabi de...**
 - PT pensa
 - **E: Per exemple amb alguna d’aquí...**
 - PT: “Sortida”. “Sortida”... “Sortir”
 - **E: I “sortir” va accentuat?**
 - PT: No
 - **E: I per això no has accentuat “sortida”**
 - PT: No
 - **E: I podria ser que “sortís” s’accentués i “sortida” no, o al revés?**
 - PT: Bueno, sí, no ho sé. Em sembla que no
 - **E: Doncs tu generalment com ho fas?**
 - PT: No ho sé...
 - **E: Per exemple, “això”, que l’has accentuat, com ho has fet?**
 - PT: *Buè*, és que això ho fem moltes vegades, però “això” no sé si ho tinc bé...
 - **E: Sí, “això” sí que està bé. Però, per exemple, tu com... tu ja ho sabies que anava...**
 - PT: Sí, “això” sí
 - **E: Val, o...**
 - PT: Però el que he dubtat ha set, per exemple de “últim”, si anava amb accent a la “u” o no
 - **E: Val, ara no... (buscant la paraula en el dictat) ah! Al final has decidit que**

no. Com ho has... com has decidit, que sí o que no?

- PT: Perquè... *Buè*, la “u” davant... *Buè*, al principi em sembla que no s’accentua, si està molt al principi de tot.
- **E: Val, em...**
- PT: Has d’anar buscant, *a viam*, per exemple, la “a”, a *viam* de quines es pot... cap a on... *bueno*, la “i” a *viam* com es pot accentuar, depèn a on, doncs poder s’accentua
- **E: On es pot accentuar, la “i”?**
- PT: La “i” no ho sé, però per exemple sé que la “u” només... de... que va en molt poques paraules i que no és ni al principi ni... ni està a principi, sempre està al mig, moltes vegades...
- **E: Quan s’accentua o en general, la “u”?**
- PT: Sí, en general...
- **E: Sempre... la “u” sempre està al mig de paraula?**
- PT: Sí, *buè*, no està mai al principi, almenys de les que hem escrit nosaltres.
- **E: Val. Llavors, tu les regles d’accentuació... te les saps alguna o de vegades fas servir els cartellets que té la... que hi ha allà penjats?**
- PT: Sí, de vegades sí. És que a mi lo de les faltes em costa molt, en faig moltes
- **E: Cap problema, no, no, cap problema. Llavors, per exemple, si ens fixem en els cartellets aquells d’allà que posa “paraules agudes, planes i esdrúixoles”**
- PT: Sí, això també ho fem servir moltes vegades
- **E: Sí? Per exemple, podríem provar-ho? Amb... No ho sé, per exemple... amb... amb “últim”. Què has de fer primer de tot?**
- PT: Separar-ho per síl·labes
- **E: Va, fem-ho!**
- PT: “úl-tim”
- **E: Val. Quina és la forta, o la tònica?**
- PT: La “u”
- **E: Llavors, si ens mirem el cartellet, *bueno*... et pots aixecar, eh!**
- PT: El primer... Seria paraules esdrúixoles, però les esdrúixoles sempre han de tenir tres.
- **E: Clar, és aguda, plana o esdrúixola, aquesta?**
- PT: Aquesta... no...
- **E: “úl...” Espera, que l’escriurem així separada, que potser ho veurem....**
- PT: És “úl-tima”
- **E: “úl-tim”. Val. Diries que és aguda, plana o esdrúixola?**
- PT: Em... és... esdrúixola. Perquè va la primera
- **E: La primera. Val**
- PT: Però clar... no té... no pot ser, perquè si no hi ha accent a les esdrúixoles, no...

- **E: No s'accentuen les esdrúixoles?**
- PT: Ai, sí, sempre
- **E: Sempre**
- PT: Sí, les esdrúixoles sempre, però com que ja no té accent...
- **E: I si comencéssim a contar des de darrera?**
- PT pensa
- **E: Què... jo, crec... sempre es comença a contar... aguda, plana i la tercera, que en aquest cas no n'hi ha... (tot mostrant-ho amb la paraula prèviament escrita)**
- PT: Ah, val!
- **E: Eh que sí, que comencem a contar...**
- PT: Sí, és clar, plana
- **E: Seria plana. Val. Això ja ho hem decidit. Doncs és plana**
- PT: Sí, sí
- **E: Quan s'accentuen les planes?**
- PT: Quan... (pensa). Quan és "a", "e", "i", "o", "u"... amb "as", "es", "is", "os", i "en", "in". Quan acaba amb... "as", "es", "is"... ai...
- **E: Les planes s'accentuen quan la paraula acaba en...?**
- PT: En "en", "in"
- **E: En "en", "in". I aquesta hi acaba?**
- PT: No
- **E: Doncs, per tant... no l'has accentuat. Val. Molt bé. Nem-nos a fixar en alguna altra paraula, no sé, en alguna altre paraula, per exemple "fariem". Bueno, en aquest... era "farien", com "ells farien", pues igual. Suposa que et dic "farien". L'accentuaries o no? Té, ho pots escriure, eh, si vols? "Farien", com "ells farien"**
- PT ho escriu i pensa
- PT: És que ara he com mirat això... "farien"...
- **E: Vale, va accentuada o no, "farien"?**
- PT: No
- **E: Com ho saps?**
- E riu
- PT: Bueno, sí... sí, sí, a la "i"
- **E: Com... per què, bueno, com ho has decidit?**
- PT: Perquè acaba en "e"
- **E: Val**
- PT: "fa-ri-en"
- **E: Clar, tu separes "fa-ri-en"**
- PT pensa
- PT: Després, és plana... I com que acaba en "-en", va accentuada
- **E: Val. I... com saps, si obert o tancat?**

- PT: Depèn, has de mirar *aviam* com sona la paraula. “Farien”... Va aquí o no? (per ell sol). Així, crec que és
- **E: I si hagués d’anar tancat? Com sonaria?**
- PT: “Fari...” no, “farien”. “farien”. No ho sé
- **E: I, per exemple, amb “cotó”? Saps que va tancat perquè si no sonaria?**
- PT: “Cotó”
- **E: “Cotò”, no, diguéssim?**
- PT: Sí
- **E: Val, val, val, val. I... per exemple... i “excursió”, per què l’has posat obert, l’accent?**
- PT: Perquè, *bue*, a mi *almenus*, sempre que acaba una paraula en “-sió”, “-cio”... sempre... *casibé* sempre va amb accent a la “o”
- **E: Val. O sigui, si acaba amb “-io”, accentues, no, normalment?**
- PT: Sí, bueno, sí... No ho sé. Però hi ha vegades que n’hi ha algunes que no, perquè... sempre ho son, casi totes
- **E: I les que no, com ho saps, que no?**
- PT: Perquè... *buè*... després has de fer la... planes... *buè*, això
- **E: O sigui, tu normalment què fas, et donen una paraula i què és el primer que fas?**
- PT: A *viam* si me la sé, i si no me la sé... després busco la... diguem... no sé si seria la primer... la primera d’on ve la paraula, i si no sé d’on ve la primera paraula després faig agudes planes i esdrúixoles
- **E: Val. Ho fas servir gaire això d’agudes, planes i esdrúixoles, o...**
- PT: Sí...
- **E: Sí?**
- PT: En català sí, però en castellà... És diferent
- **E: Val**
- PT: Em costa més
- **E: Val. Si ens fixem un altre cop en “història”, on la tenim, aquí (senyalant-la en el paper), com la separaries per síl·labes?**
- PT: “His-tò...”
- PT pensa
- **E: Quin dubte tens?**
- PT: La “e”... “His-tò”... Així
- **E: “Història”. Has dubtat si seria “his-tò-ria”, o sigui, amb tres síl·labes o “his-tò-ri-a”?**
- PT: He dubtat si era “his-tor”, amb la “r” aquí...
- **E: I la “i” i la “a” tens clar que van juntes?**
- PT: Sí
- **E: Que no les separen en síl·labes diferents, no?**
- PT: No

- E: **Val**
- Breu pausa
- E: **Vale. T’has trobat mai que hi ha una paraula allò que dius “no l’he vist mai, no tinc ni idea de com pot anar?”**
- PT: Sí
- E: **Una paraula nova... Llavors, què fas?**
- PT: Ho escric tal... *bueno*, tal com la diuen

(E assenteix)

- PT: Després, *bueno*, intento buscar si és agudes, planes o esdrúixoles per a *viam* si porta accent o no. I si porta alguna “c”, algun a “ç”, no ho sé, intento escriure-la tal com crec

(E assenteix)

- PT: Però no... saps, no... no, tampoc ho tinc del tot clar, després...
- E: **Val. O sigui no tens del tot clar com decideixes... com sembla que...**
- PT: Sí, o sigui així com agudes, planes i esdrúixoles i tal com sona, més o menys, perquè...
- E: **Vale. Doncs va, la última pregunta. Creus que és útil, l’accentuació? Accentuar paraules?**
- PT: Sí
- E: **Sí? Em podries explicar per què? Buè, justificar-ho una mica?**
- PT: Sí, perquè, si tu no li poses l’accent, sona... hi ha paraules que no tan però n’hi ha que sonen molt diferent
- E: **Vale**

- PT: I moltes vegades hi ha una paraula com “banc”, que pot ser “banc” de peixos, “banc” de un banc o un “banc” d’on guardes els diners. I *buè* n’hi ha més, i depèn de com sona l’accent o depèn de com poses la “o” o així, després canvia la paraula si és “banc” o el que sigui

(E assenteix)

- E: **Val. Llavors l’accent és el que et fa diferenciar, no, com “dóna” i “dona”... “és” o “es”, no?**
- PT: Sí
- E: **Val. I, per exemple, amb “però”, cal posar-hi accent, o no cal?**
- PT: Sí. Perquè és com de pregunta. Però... *bueno*, de pregunta no, de... seria més d’afirmació, potser
- E: **Clar, aquest és el de quan fas la resposta, no, el junt? (referint-se al “perquè” i “per què”, ja que PT s’ha confós de cas). Vale, i...**
- PT: I l’accent... perquè també...

- **E: Digues, digues**
- PT: No, no, ja està, ja està
- **E: Per exemple, “carbó”, què passaria si no hi hagués accent?**
- PT: Que seria “car...”, “car...”. “Carbó” no va sense? L’he posat malament o no?
- **E: Carbó va amb accent. El que passa que... obert o tancat? (En el text, PT ha escrit “carbó” amb accent obert)**
- PT: Em... Hauria de ser tan... no, obert. Així com l’he posat?
- **E: Tu diràs**
- PT pensa
- **E: Obert. Com sonen les paraules amb accent obert? “Això”, tens la boca oberta o tancada?**
- PT: Oberta
- **E: I quan dius “carbó” la tens oberta o tancada?**
- PT: “Carbó”, “carbó”. Tancada.
- **E: Per tant, l’accent és...**
- PT: Tancat
- **E: Canvia-ho, va**
- PT modifica la paraula
- **E: L’important és que has vist que n’hi anava un. Per què hi has posat accent? Com has decidit si anava amb accent o sense?**
- PT: *Buè*, és que carbó sabia que anava amb accent, però no sabia cap a on...

(E assenteix)

- PT: I després he fet lo de, *bueno*, he buscat la paraula que venia d’ell, però no ho sé, no l’he *sapigut* trobar, i després he posat... com... *bueno*, com em semblava que era. Com em semblava
- **E: Val. Molt bé. Doncs ja està. Ja ho tindràs això. Moltes gràcies**

(Durant l’acomiadament, amb la gravadora parada, PT revisa el seu dictat, tot observant si veu alguna falta. E torna a engegar la gravadora)

- **E: Vols revisar-les? Vols tornar-t’ho a mirar, a *viam* si n’hi ha alguna que canviaries alguna cosa?**
- PT: *Buè*, aquesta, a *viam*... (referint-se a “màquines”, que ha escrit sense accent)
- PT pensa
- PT: Bueno, la forta és aquí... I després és... és esdrúixola i va... va...
- **E: S’accentuen o no, les esdrúixoles? I en quins casos?**
- PT: Sempre s’accentuen
- **E: Sempre**

- PT: Crec que va així
- **E: Vale, “màquines” (posant especial èmfasi a la “a”). Sí, sí, va així**
- PT: Sí?
- **E: Sí. I si fem... fes “autobús”**
- PT pensa
- **E: Separa-la per síl·labes, també**
- PT: Ai... però va amb “o” o amb “u”?
- **E: Quina?**
- PT: “Autobús”
- **E: Amb “a”. La primera “a” i la seg...**
- PT: No, vull dir, “a” o... ai...
- **E: Aquesta és una “o”. “auto”. Ah, “bus” amb “u”**
- PT: “Auto...”, “autobús”. Em... “Auto...”, “autobús”... “autobús”
- **E: Digues “autobús”, sense fixar-te en síl·labes. Tu digues la paraula**
- PT: “Autobús”
- **E: On poses l’accent? Bueno, vull dir, on fas la síl·laba forta?**
- PT: Crec que a “bus”
- **E: Val. Llavors seria aguda, plana o esdrúixola?**
- PT: Seria, em... aguda
- **E: Val. I quines agudes s’accentuen?**
- PT: “en” i “in”, ai, “en”, “in” ... “a”, “e”, “i”, “o”, “u”, ai, no...
- **E: Sí, sí, sí, sí, sí**
- PT: “a” ...
- **E: “as”, “es”, “is”, “os”, “us”**
- PT: Va amb accent... si... així... no...
- **E: Obert o tancat?**
- PT: “Autobús”... Em... tancat
- **E: Per què?**
- PT: Perquè quan he dit autobús he tancat la boca
- **E: Molt bé. “Bús”. Val. Veus que et surt molt més bé si separen per síl·labes i et fixes en allò? (Referint-se al cartell de la classe amb les regles d’accentuació)**
- PT: Sí
- **E: I per què no ho fas més sovint, si veus que... et surt molt millor així**
- PT reflexiona
- **E: Penses que... no ho sé, potser et podria anar bé, mirar-te més... N’hi ha que si les saps ja no cal, “cotó” tu ja tenies molt clar que anava amb accent tancat i ja l’has fet bé, no, però amb les que dubtes potser t’aniria bé, mirar-te el quadre aquell d’allà (les regles d’accentuació)**
- PT: Sí
- **E: Va, fem “vàrem”**

- PT: "Và-rem", va aquí (referint-se a la separació entre síl·labes) i és plana

(E assenteix)

- **E: Quan s'accentuen les planes?**

- PT: Quan acaben amb "en" i amb "in"

- **E: Mira't-ho bé. Ves-t'ho a llegir bé, ja ho veuràs**

- PT s'aixeca i va a mirar-se el cartell amb les regles d'accentuació. Breu pausa.
Quan està torna a assentar-se

- **E: Ho has trobat?**

- PT: Sí

- **E: Quan s'accentuen les planes?**

- PT: Si no acaben en "a", "e", "i", "o", "u", ni en "as", "es", "is", "os", "us"
(Explica mentre escriu la paraula en un full per practicar)

- **E: És "vàrem", eh, amb "m"**

- PT: Ah, val. Sí que és... sí. Com que no acaba en això sí que s'accentua

- **E: Sí que s'accentua, eh!**

- PT: Així (i l'accentua en el dictat)

- **E: Obert? Per què?**

- PT: Perquè... obert... he obert la boca

- **E: "vàrem". Molt bé. Molt bé. Doncs jo veig que et va molt bé, eh, fer això...**

- PT: Sí

- **E: Què et sembla?**

- PT: És útil

- **E: Bé, eh, és útil. Si n'hi ha que ja les saps, doncs no cal, però les que tens dubte, jo penso que t'aniria bé**

- PT: Sí

- **E: Molt bé...**

(Agraïment i acomiadament amb la gravadora parada)

- Entrevista a TC

TC, entrevista realitzada el dilluns 19 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el dimarts 13 de juny de 2017

- **Entrevistadora: Val. És la TC, eh, així sabrem qui ets. Doncs vinga. Per exemple, si ens fixem en "cotó", per què has accentuat "cotó"?**

- TC: Perquè la "o" no és oberta, no... em... no... quan diem la paraula "cotó" no obrim la boca, la tanquem

- **E: Vale, però, per exemple, com saps que has d'accentuar la... aquesta "o" (senyalant la última "o" de la paraula) i no la primera, per exemple?**

- TC: Perquè la síl·laba forta és a la última
- **E: Vale. I si ens fixem, per exemple, en “fàbrica”? Com ho saps, per què has accentuat la “a”?**
- TC: Perquè la forta és la primera síl·laba
- **E: Val. I com saps si va accentuada o no? Per exemple, com decideixes si li poses l’accent?**
- TC: Per a... per les paraules agudes, planes i esdrúixoles
- **E: M’ho podries explicar, no sé, com l’has separat, o...**
- TC: Primer “fa-”, llavors “-bri-” i llavors “-ca”
- **E: Vale. I llavors, com hi has decidit posar accent?**
- TC: Perquè les esdrúixoles van sempre accentuades
- **E: Molt bé**
- TC: I aquesta és... esdrúixola
- **E: Perfecte. A veure, per exemple, “farien”. L’has accentuat. Com ho has fet per decidir-ho?**
- TC: És, em... aguda... és plana, i... em... no acaba ni en “-a, -e, -i, -o, -u”, ni en “-as, -es, -is, -os, -us”
- **E: Valen. I, per exemple, “sortida”? Aquesta és una paraula que no has accentuat, com ho has decidit, que no l’accentuaves?**
- Les dues riuen
- TC: Em... no ho sé...
- **E: No pateixis, eh, tranquil·la! Pensa, pensa...**
- Les dues riuen
- TC: Eh... perquè... em... és... una paraula... plana
- **E: “Sor-ti-da” (Posant especial èmfasi en la segona síl·laba)**
- TC: Sí. I... em... No sé...
- **E: S’accentuen les planes, no s’accentuen...**
- TC: S’accentuen quan no acaben en “-a, -e, -i, -o, -u”, ni en “-as, -es, -is, -os, -us”, ni en “-en, -in”
- **E: Val. Per això, aquesta...**
- TC: Sí.
- **E: Molt bé. Llavors, ens fixem en “història”, que és una paraula una mica més complicada. Per què l’has accentuat?**

(TC pensa i riu)

- **E: Pe... No pateixis! Tranquil·la.**
- TC: Perquè és esdrúixola
- **E: La podries separar?**
- TC: “His-tò-ri-a”
- **E: Vale. Veig que deixes la última “a” en una altre síl·laba. T’hi has fixat, que hi ha dues vocals juntes?**

- TC: Sí
- **E: Com ho fas, per separar, quan hi ha dues vocals?**
- TC: Em... No me'n recordo gaire, però era lo de... em... que una pa... una vocal fluixa no pot anar amb una vocal forta, o...
- **E: Hmm... Després, la "i", per exemple, és forta o fluixa?**
- TC: Fluixa
- **E: I la "a"?**
- TC: Forta
- **E: Les has posat juntes o separades?**
- TC: Separades
- **E: Val. Molt bé. Clar, llavors... Molt bé. Em... Vale. Llavors, tu, et saps les regles d'accentuació de memòria?**

(TC pensa)

- **E: Sí, no? Bueno, n'has dit alguna... Llavors, creus que és important saber-les o que és útil per accentuar?**
- TC: Sí
- **E: Normalment, tu quan estàs davant una paraula que no saps si accentuar o no, recorres a les regles d'accentuació, o ho fas així...**
- TC: No, primer separo per síl·labes i llavors penso si és aguda, plana o esdrúixola
- **E: Val, o sigui, normalment segueixes les regles, no?**
- TC: Sí
- **E: Molt bé. Ja acabem, eh... Vale. T'ha passat mai que et trobes davant una paraula que no saps si accentuar i no...**
- TC: Sí
- **E: I en aquell moment no te'n recordes de les regles, o que tens un dubte...**
- TC: Sí, de vegades sí...
- **E: I què fas? Què sols... Què fas, quan et passa això?**
- TC: A vegades l'accentuo per... perquè si no ho sé, així...
- **E: Vale. I, hi ha alguna altra estratègia així que puguis fer servir? Allò, no ho sé, de vegades l'escrius tres... amb accent i sense accent, a *viam*...**
- TC: Sí! A vegades provo de... com... com l'escriuria i la que queda millor... *bueno*...
- **E: Sí, sí... Molt bé. Va, la última, doncs. Creus que és important o útil l'ortografia, o que hauríem d'escriure sense fixar-nos-hi, o...**
- TC: No, és important
- **E: Sí? Per què?**
- TC: No ho sé, però trobo que és important, perquè... si tothom... si nos tothom escriuria les paraules diferents i no ens entendríem

- **E: Molt bé, molt interessant. Doncs moltes gràcies...**

(Agraïment i acomiadament amb la gravadora parada)

- Entrevista a TM

Entrevista a TM, realitzada el dilluns 19 de juny de 2017, sobre el dictat realitzat el dimarts 13 de juny de 2017

- **Entrevistadora: Doncs ara estem amb la Tània, eh, i li farem unes quantes preguntes sobre com ha accentuat el dictat, per què ho ha accentuat i l'accentuació en general, d'acord?**

(TM assenteix amb el cap)

- **E: Doncs vinga, ens fixarem, per exemple, la primera en "cotó" (senyalant la paraula), que l'has posat amb accent tancat. Com ho has sapigut?**
- TM: Em... perquè era... (pensa, està nerviosa)
- **E: Pensa eh, tens temps, no pateixis. Pensa-t'ho... Cap problema, no et posis nerviosa.**

(TM pensa)

- **E: Està ben accentuada eh, vull dir que no pateixis, no pateixis, no estiguis nerviosa, si ja veus...!**
- TM: Em...

(TM pensa)

- **E: Tu si ara et dic, farem un dictat, i et dic la paraula "cotó", poses l'accent directament, ho has de pensar, saps si hi va o si no...**
- TM: No, jo ja ho fico directament, ja m'ho sé.
- **E: Amb "cotó" l'has posat directament?**
- TM: Sí.
- **E: Com és que ho saps?**
- TM: Per què jo vaig fer un treball del "cotó" i *cla*, ja ho sabia
- **E: Ahh...!! L'has escrit tantes vegades i l'has vist tantes vegades que ja la saps, no?**

(TM assenteix)

- **E: T'ha passat amb moltes paraules d'aquí, això?**
- TM: A... amb...

- **E: Si et sol passar, que ja saps, ja ho recordes.**
- TM: Sí.
- **E: Em pots dir per exemple amb quines?**
- TM: També...
- **E: També. Alguna altra?**
- TM: Em... Borgonyà.
- **E: Borgonyà...**
- TM: Sisè també...
- **E: Amb sisè...**
- TM: I perquè.
- **E: I perquè, no?**
- TM: Sí.
- **E: I, n'hi ha alguna que hagis vist que no sabies... si anava amb accent o sense?**
- TM: Em...

(TM pensa)

- **E: I que dubtaves...**
- TM: Amb... em sembla que era... ah... *excursió*. No, *excursió* no.

(TM pensa, tot revisant el dictat)

- **E: *Excursió* com ho has... què has fet?**
- TM: Em... Ho he ficat normal.
- **E: L'has ficat sense accent.**
- TM: Sí. Em...

(TM pensa)

- **E: Dubtaves, amb *excursió*? Si anava accentuada o no?**
- TM: Sí, una mica sí.
- **E: I com vas decidir?**
- TM: Sense
- **E: Sense... I com decideixes si sí o si no?**
- TM: Perquè... a vegades em sona molt, i a vegades no.

(E assenteix)

- TM: No... *bueno*... i... ja està.
- **E: I si et sonen molt, què fas?**
- TM: Fico l'accent on...
- **E: Però et sona, vols dir que tu... et sona de que va accentuada? (referint-se a la memòria visual)**

- TM: Sí, *bueno*, sí, més o menys...
- E: I si et sona que no va accentuada, diguéssim?
- TM: Ah... *pues* no l'accentuo.
- E: Val, o sigui, ho fas segons tu creus que recordes, no?
- TM: Sí.
- E: Val. Fixem-nos en "fàbrica", que està...
- TM: "Fàbrica" (senyalant la paraula amb el dit)
- E: Aquí, ja tornarem amb *excursió* més tard. Per què no l'has accentuat?
- TM: Em... (pensa). Perquè no, perquè... És que no em semblava de que estava accentuada.
- E: Creus que la recordes sense accent, no? De llegir o de veure-la escrita.
- TM: Sí.
- E: Vale. *Llavorens*... Em... A veure. Les regles d'accentuació...
- TM: Si!
- E: Les heu treballat? Te les saps?
- TM: Em... una mica, no molt.
- E: Què... *a viam* prova-me-les de dir.
- TM: Em... Les dic... Ai, què eren?
- E: Sí, com per exemple, saps aquells *cartellets* que té la pilar, grocs, a la pissarra?
- TM: Ah, sí, agudes, planes i esdrúixoles?
- E: Sí!
- TM: Què...?
- E: Te les saps? Allò, quan va... quan les paraules són agudes...
- TM: Eh... *bueno*... eh... mig mig.
- E: Prova-ho, a veure!
- TM: Em...
- E: Sí, què recordes de les regles d'accentuació.
- TM: Em... que... no sé si eren esdrúixoles que... no... ah, *bueno*... com... com... s'accentuen? (referint-se a les paraules esdrúixoles)
- E: Sí o no?
- TM: No, em sembla que no.
- E: Com saps... Comencem per el principi. Com saps si es aguda, plana o esdrúixola, una paraula, per exemple, *excursió*? Com saps... Com saps si és aguda, plana...
- TM: Em... per... em, *bueno*, per les síl·labes.
- E: Vale! Què vols dir, per les síl·labes, què fas per saber-ho?
- TM: *a, e, i, o, u, an, en, in, on, un*, em sembla que era, i... i...
- E: A veure, separa'm *excursió* per síl·labes. Allò picant de mans.
- TM: Ah, *vale*. Em... "ex-cur-sió".
- E: Val. I "cotó"?

- TM: “co-tó”.
- **E: I “fàbrica”?**
- TM: “fà-bri-ca”.

(E separa la paraula “fàbrica” en el dictat segons les síl·labes que T marca amb la veu)

- **E: Val. I en “fàbrica”, quina seria la forta, la tònica?**
- TM: Em... La “a”?
- **E: Quina és la tònica? Quina... La síl·laba tònica, la... saps quina és?**

(TM pensa)

- TM: “O...” “Fà-bri-ca”. (posant més entonació en *fa*).
- **E: Per què, diries “fà” ... (posant-hi especial entonació).**
- TM: Em... Em... per...

(TM pensa)

- **E: Si, o sigui, si jo et dic, diga’m la síl·laba tònica de “fàbrica”, o la síl·laba forta de “fàbrica”. Quina seria. Tu has dit “fà-bri-ca” (referint-se a que ha posat més entonació a la síl·laba tònica). Quina és la forta?**
- TM: La “fa”.
- **E: Llavors, és aguda, plana o esdrúixola?**
- TM: Em...

(TM pensa)

- TM: Em...
- **E: Tu faries, “fà-bri-ca”, separaries així, no?**
- TM: Sí.
- **E: Llavors dius que la forta és...**
- TM: La “fa”.
- **E: La “fa”, aquesta (senyalant-la en el dictat). Doncs aquesta en diríem que és la tò... la tònica.**
- TM: La tònica.
- **E: La tònica, val. Llavors seria aguda, plana o esdrúixola?**
- TM: Em...
- **E: La síl·laba tònica aquesta d’aquí (senyalant-la en el dictat). Depenent del lloc on està...**
- TM: L’aguda?
- **E: Com comences a contar? Com saps quina és cada una? Aquesta quina seria? La “ca” (de “fàbrica”). Ai, perdona, això anava *aixins* eh, “fàbrica”. (E corregeix la separació sil·làbica de la paraula *fàbrica*, separada**

anteriorment). Aquesta quina és, la “ca”? “Ca” (remarcant l’entonació correcte de “c”).

- TM: Em... L’esdrúixola?
- **E: I la del mig?**
- TM: Em... la... no, *pera*, la plana?
- **E: La del mig. I la primera?**
- TM: Ai, la plana, la llana i...
- **E: Què has dit, esdrúixola, la ca, de “fàbrica”. “Bri” has dit que era la plana...**
- TM: I la... la... la llana, no? (referint-se a la síl·laba “fa” de fàbrica)
- **E: No ho se, t’ho demano!**

(Les dues riuen)

- **E: Val. Llavors tu has fet això. I ara com... has f... tu per accentuar aquesta, has dit que ja sabies que no... que no anava accentuada.**
- TM: Sí.
- **E: Però en el cas que ho haguessis de fer així... (referint-se a seguir les regles d’accentuació) Ara què faries, un cop l’has separat?**
- TM: Ah... Ficar-hi l’accent.
- **E: O sigui... fent això la posaries, i si no, no.**
- TM: Sí

(Les dues riuen)

- **E: Perquè així sí i de l’altre manera no?**
- TM: Eh?? (T riu)
- **E: Perquè separant-la per síl·labes (referint-se a la paraula) li posaries, i si no la separes per síl·labes no?**
- TM: Em...

(TM pensa)

- **E: Tu creus que va accentuada o no?**
- TM: Eh?
- **E: Tu creus que va accentuada o no fàbrica?**
- TM: Em... no, és que no ho sé.
- **E: Val. O sigui, tu, en general, quan has d’accentuar unes paraules, un text, com ho fas? Què és el que fas normalment?**
- TM: Em... A veure. M’ho pots tornar a explicar?
- **E: Sí. Tu, quan et fan un dictat, per exemple, com el cas d’aquest, com saps si has d’accentuar paraules o no? Què fas, quin procediment... o, què fas per saber si... si van accentuades o no, les paraules?**
- TM: Em... (pensa). Em...

- **E: O sigui, quan et fan un dictat, com aquest, no, que posàvem... avaluàvem l'accentuació. Què fas per accentuar? Fas això d'agudes, planes i esdrúixoles, les accentues segons recordes...**
- TM: Segons recordo.
- **E: Sempre, sempre?**
- TM: Em, no. Casi sempre.
- **E: Casi sempre?**
- TM: Sí.
- **E: O sigui, casi sempre això, i en els casos que no és casi sempre?**
- TM: Em... les llanes, planes i esdrúixoles.
- **E: Vale. Hi ha alguna d'aquestes que ho hakis fet *aixins*? Amb agudes, planes i esdrúixoles?**
- TM: No.
- **E: No eh, aquí no. Llavors... quines... te'n recordes algun cas que tu diguis, jo sé que vaig fer aguda, plana... esdrúixola...**
- TM: Em... (T pensa)
- **E: No, eh?**
- TM: No.
- **E: Val. Fixem-nos amb alguna paraula més, com excursió, que n'hem parlat abans. Tu has dit que sabies que no anava accentuada, no, aquesta?**
- TM: Sí.
- **E: És el que... No has separat, no, en aquest cas?**
- TM: Sí.
- **E: I... "història", que la tenim aquí? (senyalant-la en el dictat) Què has fet en aquest cas?**
- TM: Em... Aix...
- **E: Com, com? perdona?**
- TM: Em... l'he escrit...*bueno*, és que...
- **E: Aha?**
- TM: *Bueno*... no l'he accentuat.
- **E: Has dubtat, de si anava accentuada o no?**
- TM: Em... (pensa)
- **E: No, o sigui, tu has recordat o has dit... no va accentuada...**
- TM: Sí.
- **E: Val. Podries separar per síl·labes "història"?**
- TM: Sí. "His-tò-ria".
- **E: "His-tò-ria". O sigui, tres, no, faries?**
- TM: Sí.
- **E: I "excursió"?**
- TM: "Ex-cur-sió".

- **E: També tres, no? Per tant serien agudes, planes o esdrúixoles? Quina seria la tònica de “història”?**
 - TM: La tònica? La “a”. (pensa) Bueno...
 - **E: La tònica és la que sona més forta eh, dintre la paraula.**
 - TM: La... la “a”, no?
 - **E: No, però... tu dius “història”. (posant èmfasi a la síl·laba tònica) Quina és la lletra que te sona més forta?**
 - TM: La...
 - **E: Tanco la porta un segon, val, per què deuen fer música, i no se sentirà res.**
 - TM: La... la “a”.
 - **E: És la que sona més fort. És la lletra que sona més fort?**
 - TM: Sí.
 - **E: Tu dius “història” (emfasitzant la lletra “a”)? És la que fas el cop de veu més fort.**
 - TM: Sí.
 - **E: Sí? I en “excursió”? (posant èmfasi en la última “o”) Quina és la més forta?**
 - TM: La “e”?
 - **E: Quina és la que tu dius, que fas un cop de veu, que crides, casibé?**
 - TM: “Ex-cur-sió” (emfasitzant la primera i la última lletra)
 - **E: “Ex-cur-sió”? (emfasitzant la primera lletra de la paraula)**
 - TM: Sí.
 - **E. Vale. Vale. Em... recordes quan veu estudiar les regles d’accentuació?**
- (TM pensa)
- **E: Quan ho vau fer? Que us van explicar... hi ha paraules agudes, planes i esdrúixoles. Quan la síl·laba tònica... Tu recordes, tot això?**
 - TM: Em... (pensa)
 - **E: Quan acaben en -as, -es, -is, -os, -us, -a, -e, -i, -o, -u... ho recordes, tot això, quan ho vau fer?**
 - TM: Bueno...
 - **E: Aquest any, va ser l’any passat, fa dos anys...**
 - TM: Em... Ho vam fer, em sembla, l’any passat i aquest. Però a principis de curs.
 - **E: Val. Creus que són... tu les fas servir?**
 - TM: Bueno... No gaire.
 - **E: I saps... Els cartellets que té la Pilar a sobre la pissarra, aquells grocs, els fas servir mai?**
 - TM: A vegades, per fer un dictat, a vegades ho miro, però a vegades no.
 - **E: Et serveixen, bueno, creus que et va bé allò?**

- TM: Em... una mica sí.
- **E: Una mica. Vale. Em... (pensa). I si, per exemple, ara et dic una paraula que és nova, que no la sabies, que no has sentit mai, què faries? Perquè es clar, no l'has vist mai escrita.**
- TM: Ja. Em...Fer llanes... Fer això, llanes...
- **E: Això ho fas de memòria, normalment, o et mires els cartellets?**
- TM: Els cartells.
- **E: Els cartells. Els cartells van bé, eh? (E riu). Va, doncs, la última pregunta. Tu creus que és útil, accentuar paraules? Posar accents...**
- TM: Sí.
- **E: Per què?**
- TM: Perquè si no sonarien, depèn de quines bé?
- **E: Aha... Imagina't que estàs, no ho sé, en una feina, estàs treballant o has de fer un text que ha de llegir, no ho sé, molta gent, que ha de sortir al diari... És important que hi hagi accents?**
- TM: Sí.
- **E: Per què? Explica'm una mica!**
- TM: Em...
- **E: Només per com sonen les paraules o també per què la gent no diguin buah, aquí no hi ha cap accent!**
- TM: Em... perquè si no hi haurien faltes, també.
- **E: Hi haurien faltes. I en general, l'ortografia, és important?**
- TM: Sí, molt.
- **E: Escriure bé...**
- TM: Sí.
- **E: Val. Molt bé. És difícil, l'ortografia, per tu? L'accentuació, l'ortografia...**
- TM: Una miqueta, sí.
- **E: I, en castellà, també... Et costa més o menys?**
- TM: Una mica menys.
- **E: Per què?**
- TM: Perquè jo sóc castellana.
- **E: Ets castellana... Val. Es clar, llavors les regles d'accentuació, és complicat, perquè són diferents en el castellà i en el català i et deus liar, no, una mica?**
- TM: Sí.
- **E: Val, és normal. Molt bé...**

E para l'enregistradora de veu. Acomiadament i agraïment amb la gravadora parada.

